

žarek dobrote

7/XXIV
julij
2026

Karitas

glasilo slovenske karitas

TEMA MESECA

- 3 ••• Drug drugemu dar
STISKE SODOBNE DRUŽBE
4 ••• Osamljenost med mladimi
O MORAMO VEDETI
6 ••• Komunikacija je odraz odnosa
NA OBISKU
8 ••• Zaupanje je ena največjih vrednot Karitas

KARITAS MLADIH

- 10 ••• Brez mladih Karitas dolgoročno ne more živeti
11 ••• Neutrudno služenje skupnosti in glas upanja

- 12 ••• Gospod mi je dal brate

- 13 ••• Dati božjo tolažbo vsem, ki trpijo

CELJE

- 14 ••• Tudi tokrat - v neznano

KOPER

- 14 ••• Izzivi pri zagotavljanju paliativne oskrbe
15 ••• Mirenski grad nas je nagovoril in povezal
16 ••• Hvaležnost ob nepričakovanem darilu
16 ••• Na Sveti gori odpiramo vrata upanja
17 ••• Čas za drugega in zahvalo
17 ••• Med prvimi na terenu

LJUBLJANA

- 18 ••• Dragocen izraz medsebojne bližine in podpore
19 ••• V zahvalo za 35 let

MARIBOR

- 20 ••• Dotakljiva spodbuda
21 ••• V Celje z vlakom na festival duševnega zdravja

MURSKA SOBOTA

- 21 ••• Deset let upanja

NOVO MESTO

- 23 ••• Otvoritev skupnostnega središča Skala
LETOVANJA

- 24 ••• Ljubljana: Počitnice, polne doživetij in toplih trenutkov

- 25 ••• Maribor: Prgišče spominov za tiste manj sončne dni

- 26 ••• Z znanjem do boljšega življenja

- 31 ••• Nagradna križanka

• FOTO NASLOVNA arhiv Počitnice Biserov in ZADNJA STRAN Zdenka Šfiligoj •

IZDAJA: **Karitas** Kristanova 1 • SI-1000 Ljubljana
• info@karitas.si • www.karitas.si • TELEFON: 00386 1 300 59 60 •
ODGOVARJA: Peter Tomažič, generalni tajnik Slovenske karitas •
UREDNIŠKI ODBOR: Darko Bračun, Polona Miklič, Marjana Plesničar
Jezeršek, Marjan Dvornik, Peter Perše, Karlo Smodiš, Boža Herek, Helena
Zevnik Rozman • UREDNICA: Helena Zevnik Rozman • LEKTORIRANJE:
Alenka Mirkac • OBLIKOVANJE & GRAFIČNA PRIPRAVA: Andrej Šauperl
• ZALOŽILO: Ognjišče, d.o.o. • TISK: Grafično podjetje SCHWARZ d.o.o.,
Ljubljana • Poštnina plačana pri pošti • ISSN 1581-5528 • Vsebine v
prispevkih izražajo mnenja avtorjev in ne predstavljajo uradnega stališča
Slovenske karitas. •

Izdajanje informativnega glasila Žarek dobrote
omogoča FIHO - Fundacija za financiranje invalidskih in
humanitarnih organizacij, sofinancer programov Karitas

Foto: arhiv Počitnic Biserov

SEMINARJI KARITAS 2026

Termin	Lokacija
9. in 10. 10. 2026	Dom sv. Jožef, Celje
16. in 17. 10. 2026	Zavod Marianum, Veržej
16. in 17. 10. 2026	Samostan Stična
23. in 24. 10. 2026	Mirenski grad

TEDEN KARITAS 2026

Geslo: DRUG DRUGEMU DAR

23. – 29. november 2026

25.11.2026:

- romanje sodelavcev Karitas na Ponikvo
- dobrodelni koncert Klic dobrote

29.11.2026

Nedelja Karitas

Drug drugemu dar

Alojzij Štefan

Foto: arhiv Počitnic Biserov

Razmišljanje ob geslu Tedna Karitas 2026

Drug drugemu; eden drugemu, vsak vsakemu DAR. Vsekakor ta besedna zveza govori o odnosu med dvema. Eden sem jaz in drugi je ti. Besedna zveza bi lahko koga usmerjala stran od sebe češ: nekdo drugi naj bo dar drugemu ... jaz nisem drug, ki se podarja. Ne. Pomen je ravno v povezavi oseb, ki sta sicer vsak svoja oseba, a v odnosu darovanja, medsebojne podaritve. In tudi ta, nekdo drugi, ni neki tujec, nekdo stran od osebnega odnosa z mano. V središče odnosa drug do drugega postavimo konkretne osebe, ljudi, ki jih doživljamo, srečujemo, sobivamo z njimi. Najprej mislim sebe. Jaz sem vpleten. Jaz sem v odnosu do tebe in ti si v odnosu z mano. Krščanski odnosi med ljudmi naj bi bili urejeni po zgledu Svete Trojice, v kateri vlada ljubezen. V ljubeči skupnosti je nekdo, ki ljubi, je nekdo, ki je ljubljen, in je njun odnos oz. ljubezen, s katero se ljubita. Če analogijo prenesemo na dar, je nekdo, ki obdaruje, je drugi, ki je obdarjen, in je dar, ki si ga dajeta oz. podarjata. DRUG DRUGEMU DAR torej pomeni jaz tebi dar, ti meni dar, oba sva obdarovana s tem, kar sva in si podarjava. To najlepše vidimo v zakonski zvezi moža in žene, pa tudi v popolni podaritvi posvečenih Boga.

Kaj pa je v odnosu dar?

Najprej je to oseba sama. Človek, ki je moj bližnji ali sem mu jaz bližnji, je dar s tem, kar je. Odnos, ki ga ta medosebna podarjenost ustvarja, je vedno dinamičen, razgiban proces. Včasih se obojestranska podarjenost drug drugemu čuti izraziteje, spet drugič je bolj skrita ali na videz celo odsotna. Vedno, ko se v meni zbudi želja, da bi bil v odnosu z drugim, se zbudi tudi izmenjava darov. Najprej čisto človeških: dobrine, naklonjenost in druga čustva, ideje in misli, znanje in vedenje, besede, dotik, sočutenje, interesi ... Izmenjavo podarjenosti najpogosteje sproži potreba in celo stiska, ki kliče in sprašuje, kaj ti lahko dam jaz, kaj imam zate, kaj ti potrebuješ in želiš, skratka, kaj je na meni zate dar. Ko drugega doživiš kot bližnjega, začneš čutiti, kaj ti daje, kaj ti daješ v vajin odnos. Tudi če gre za darovanje v potrebi drugega, sem vedno obdarovan tudi jaz. Kristjani verujemo, da smo vse, kar smo in kar imamo, prejeli. Kot pravi Pavel: »Kaj imaš, če-sar bi ne prejel? Če pa si prejel, kaj bi se ponašal, kakor bi ne prejel?« (prim 1 Kor 4,7). Mnoge stvari, ki jih imamo ali posedujemo, smo si pridobili s svojim sodelovanjem, naporom, podjetnostjo, razumom in voljo. A tudi vse to imamo končno od Boga.

Dar je zatem vse tisto, kar nam je dano v upravljanje, s čimer razpolagamo v svoji svobodni izbiri. A če to (večinoma gre za materialne darove) ločimo od osebe, ta dar sicer ima nek učinek (lajšanje pomanjkanja, solidarnost, delitev, dobrodelnost, pomoč ...), a vendarle izgubi bistveno vrednost: manjka mu namreč človečnost, odnos, ki povezuje dve ali več oseb v skupnost dobrote in ljubezni. **Drug drugemu dar torej vedno pomeni, da sem dal sebe zraven, da sem podaril drugemu sebe, da je drugi postal meni podarjeni bližnji.** Lažje je dati nekaj 'od sebe', češ, bom že kako pogrešal, če drugi potrebuje bolj kot jaz, kot pa dati sebe v dar. Tudi pri tem seveda vedno velja: to storiti in onega ne opustiti.

Komu sem jaz bližnji?

Samaritanjani nikoli ne bi bil postavljen za zgled karitativnega služenja in dobrodelnosti, če ne bi dal v nudo pomoč samega sebe. Vprašam se: »Komu sem jaz bližnji?«

Ko je sv. Frančišek objel gobavca, se je njegovo življenje popolnoma spremenilo. Ne zaradi herojstva, ki je s tem pustil, da ga je objel gobavec. Še bolje: objel ga Gospod v njem. Bolezni ni več gledal kot oviro, ampak kot priložnost, da se podari drugemu. To pa je zmozel le, ker je v najbolj odrinjenem in zavrženem bratu videl Jezusa. »To je moja zapoved, da se ljubite med seboj, kakor sem vas jaz ljubil« (prim. Jn 15,12). Res je, da drugega in njegovih osebnih okoliščin marsikdaj ne zmoremo videti kot dar, ampak kot oviro, da bi stopili do njega, kaj šele, da bi se mu podarili v objem sprejemanja in ljubezni. Pogosto moramo drugemu najprej odpustiti in dopustiti, da je drugačen, kot si mi želimo. Najprej se mora torej zgoditi vzgib človečnosti. Človek človeku človek. Človek je največji dar.

»Drug drugemu dar« pomeni tudi ustvarjati skupnost.

Vsak dar, dan in sprejet, mora postati ljubezen, da bi nas povezal v skupnost, v kateri smo skupaj obdarjeni in se obdarujemo. Tako lahko, kot sv. Frančišek, tudi mi zapojemo Hvalnico stvarstvu, s katero predvsem izražamo hvaležnost za vse, tudi za povsem samoumevne stvari, ki jih v življenju prejemamo.

Hvaležnost za obdarjenost postaja vez med nami. Vse, kar tudi v Karitas dajemo kot pomoč, kot podporo, nasvet, opolnomočenje ... mora nositi moj osebni pečat, torej vsakega osebnostno nagovoriti, saj le tako gradimo resnično solidarno skupnost obdarjenih, srečnih ljudi. Potem ni nič težko, potem je vse preprosto, kot bi rekli mojstri sodobne komunikacijske tehnologije; vse vidiš, spremljaš in si del, si akter tega dogajanja v živo.

Na poti dejavnega služenja sočloveku se lahko preprosto vprašamo: *Kaj na meni, v meni, kaj mojega lahko postane dar drugemu? Kaj lahko dam drugemu v dar? In: kaj drugi lahko podari meni, če se pustim obdarovati?* Eden in drugi premisliva tudi: *kaj je najin vzajemni dar?*

Z evangelijskimi besedami bi ob letošnjem motu Tedna Karitas lahko preprosto rekli: »Zastonj ste prejeli, zastonj dajajte« (prim. Mt 10,8).

OSAMLJENOST med mladimi

O osamljenosti med mladimi se v zadnjem času veliko govori, pa tudi kar nekaj raziskav je narejenih na to temo. V Bogoslovnem vestniku 83 (2023) je objavljena raziskava, ki je potekala na štirih katoliških gimnazijah v Sloveniji v letu 2022, avtor članka je doc. dr. David Kraner, prodekan Teološke fakultete. Vključenih je bilo 672 dijakov iz 3. in 4. letnika, več kot 60 % od njih je bilo deklet. Zanimalo jih je, kakšen je njihov splošni občutek glede osamljenosti. Ugotovili so, da jih je 2 % popolnoma osamljenih in 23 % pogosto popolnoma osamljenih – to je četrtnina sodelujočih. Več je osamljenih deklet, kar 27 %.

Kljub temu pa jih je 61 % od njih le redko popolnoma osamljenih, 14 % pa nikoli popolnoma osamljenih. V raziskavi je avtorje zanimala izpostavljenost mladih družbenim omrežjem in storitvam klepeta ter povezava s socializacijo in povezava med časom za prostovoljske dejavnosti, domačimi obveznostmi ter osamljenostjo. Postavili so zanimivo tezo, da so mladi na katoliških gimnazijah manj osamljeni, ker so zelo vključeni v pristočasne dejavnosti. To tezo so morali na koncu ovreči. Izkazalo se je namreč, da je osamljenost med njimi večja, kot so pričakovali.

Zbrala: Helena Zevnik Rozman
Foto: Canva

Priča smo zanimivemu fenomenu, ko je na razpolago toliko priložnosti, možnosti in zmožnosti za druženje, preživljanje skupnega časa, pa vseeno ugotavljamo, da je osamljenost velik problem v vseh generacijah današnjega časa. Tudi v katoliškem okolju, kjer je možnosti za vključevanje veliko, so rezultati pokazali, da so v prostovoljske dejavnosti vsaj eno uro tedensko vključeni zelo redki (manj kot polovica mladih, vključenih v raziskavo). Več kot tretjina mladih ima težave z navezovanjem stika.

V zgoraj omenjenem članku je navedenih več povzetkov raziskav, kjer so prišli do zaključkov, da je za osamljenost mladih značilna sramežljivost, pasivnost, žalost in introvertiranost, izpostavljenost stresu, visoka stopnja socialne tesnobe, socialni umik, vedenjske težave. Osamljenost se lahko pojavi, če mladostniki niso pridobili potrebnih socialnih veščin, da bi se vključili v svoje okolje, ali kadar imajo nerealna pričakovanja glede svojih socialnih odnosov. Raziskave kažejo, da se večina prijateljev ustvari v šoli, na delu (ali prostovoljskem delu) in ob obiskovanju tečajev ter ukvarjanju s hobiji, ki jih veselijo.

Osamljeni posamezniki lahko negativno vplivajo tudi na ljudi, ki niso osamljeni. To pomeni, da lahko osamljenost deluje kot »okužba«. Raziskali so celo, da osamljeni posamezniki ne samo negativno komunicirajo z drugimi, ampak negativnost prenašajo tudi na druge posameznike in jo pri njih tudi izžvejo. Prenašanje negativnosti vpliva tudi na druge in na njihove interakcije. Tako osamljeni posamezniki povečujejo občutke osamljenosti med tistimi, s katerimi sodelujejo. Mladostniki so navedli, da je njihova najboljša rešitev proti osamljenosti gledanje televizije, kar je pasivna oblika aktivnosti. Taka dejavnost je sicer učinkovita proti dolgočasju, a ne

učinkovita pri zmanjševanju simptomov izolacije in pomanjkanja socialnih stikov.

Uporaba pametnih telefonov in drugih raznovrstnih motilcev (zvok in svetloba računalnikov in ekranov) vpliva na naše misli, umske zmožnosti, vse to pa vpliva na nemotiviranost za kakršnokoli drugo dejavnost v prostem času in socializacijo. S tem je omogočen še večji umik iz neposrednih stikov, ni prisotne empatije, v osredju je veliko egoizma, s tem umikom pa se večja tveganje za depresivne motnje in stanja. Prav tako določena dogajanja na družbenih omrežjih sprožijo dodaten občutek izključenosti v smislu, da nismo nikomur potrebni, da so vsi drugi boljši, zmorejo veliko več in se imajo mnogo bolje kot mi in podobno. Ko vidimo, da drugi preizkušajo nove stvari, se zabavajo in smeji, se oglasi naš kritični notranji glas, ki lahko govori: »*Kako si beden/a*« in podobno ...

Naše misli in celoten um so naše najboljše orodje za pozitivno ravnanje. Lahko pa je tudi obratno, lahko so vir panike, ustvarjanja idealnih pogojev za depresijo in izoliranost. Ko se izogibamo družbi, na koncu dosežemo, da nas nihče več ne pokliče in kontaktira.

Večkrat je v razpravljanju o učinkih in izpostavljanju ekranom poudarjena tudi motnja zbranosti, ki je vse pogostejša težava že pri otrocih. Učitelji na razredni stopnji danes ugotavljajo, da vsako šolsko leto prihaja v razrede več otrok, ki imajo težave z zbranostjo in koncentracijo. Zaradi tega vse več otrok potrebuje inkluzivno (specialno) pedagogiko in vključevanje tovrstnih strokovnjakov.

Ugotovljeno je torej, da je psihološko blagostanje v mladostništvu odvisno predvsem od sprejemanja in vključevanja v vrstniško skupino, čeprav družina

še naprej igra ključno vlogo. Prisotnost neustreznih medosebnih odnosov družine in prijateljev povzroča med mladimi slabo počutje, zato tisti, ki izražajo nezadovoljive medosebne odnose, doživljajo močne občutke osamljenosti in obratno.

Potreba po sprejetosti med vrstniki ni zgolj socialni pojav, temveč ima globoke evolucijske korenine. Evolucijski pogled kaže, da osamljenost ni znak šibkosti, temveč del biološkega sistema, ki je skozi tisoče generacij ljudi spodbujal k povezovanju. Tako kot lahko lakota varuje naše telo, nas lahko osamljenost opozarja, da potrebujemo druge ljudi. V tem smislu je potreba po pripadnosti ena najglobljih in najbolj univerzalnih človeških potreb. Močna potreba po pripadnosti med mladimi ima globoke razvojne korenine. Medtem ko na eni strani ugotovitve kažejo, da je osamljenost v mladostništvu povezana predvsem s slabimi medosebnimi odnosi in nizko socialno integracijo, so raziskovalci na drugi strani ugotovili, da osamljenost lahko tudi spodbudi socialno interakcijo in vpliva na to, da posameznik nekaj naredi drugače. Je pomembna faza v razvoju identitete in vpliva na postopno ločevanje od staršev.

Internet, digitalno opisovanje, družbena omrežja ipd. so postali del nas in naše komunikacije, zato je pomembno iskati najboljše načine, kako te dejavnike koristno vključevati v življenje mladih. Na eni strani obstajajo raziskave, ki prikazujejo negativen vpliv interneta na naše življenje. Te trdijo, da prekomerna izpostavljenost družbenim omrežjem negativno vpliva na zadovoljstvo z življenjem pri mladih do 19. leta starosti. Prisotna so večja tveganja za težave z duševnim zdravjem (depresija, samoposkodovanje, motnje hranjenja); le-ta so še večja pri dekletih kot pri fantih. Na drugi strani imamo strokovnjake, ki poudarjajo pozitivno vrednost medijev, če jih v svoje življenje vključujemo pravilno.

Širše gledano smo na pojav osamljenosti in izoliranosti opozorjeni vsi, da se celovito odzivamo na sovražnike upanja, kot je negativizem na vsakem koraku. Bistvena sta pozitivna vzgoja in naš zgled, spremljanje in širše razumevanje posameznika, predvsem v smislu, da pomagamo mladim organizirati njihov čas. Na nas je tudi, da raziskujemo, kako bi lahko mlade motivirali za prostovoljske dejavnosti. Povabimo jih v naše aktivnosti in pri tem vztrajajmo. Ponudimo jim prostor pripadnosti in zaupanja. Mladi v katoliški Cerkvi na pastoralnem in karitativnem področju potrebujejo naše neprestane spodbude in priložnosti za vključevanje.

Vir: Kraner, D.: *Osamljenost in raztresenost v mreži socialnih medijev*, Bogoslovni vestnik 83 (2023).

Komunikacija

Petra Martič

Foto: Al, Simon Dvornik

Komunikacijo sestavlja približno 20 % verbalne in kar 80 % neverbalne komunikacije. Način, kako med seboj komuniciramo, razkriva našo naklonjenost do sogovorca oziroma odnos, ki ga imamo z določeno osebo. **Uspešen medosebni odnos je odraz medsebojnega poznavanja in zaupanja, dobre komunikacije, medosebnega sprejemanja in potrjevanja, konstruktivnega reševanja konfliktov ter izražanja podpore in pripadnosti.** Neprijetni odnosi pogosto kažejo, da so v komunikaciji prisotni sebičnost, t. i. vertikalno ali horizontalno trpinčenje, vzvišenost oziroma pozicija moči, izolacija, izključenost ...

Poznamo več vrst neprimerne in nesprejemljive komunikacije, med katerimi sta pasivno-agresivna in agresivna komunikacija.

Pasivno-agresivna komunikacija se pojavlja tako v družinskih odnosih kot tudi na delovnem mestu in v drugih priložnostnih odnosih. V našem okolju je pravzaprav precej sprejeta oblika komunikacije, ljudje pa jo pogosto izražajo v odnosu do osebe, ki je ne marajo ali je morda na višjem oziroma pomembnejšem položaju. Osebo, ki uporablja tak način komuniciranja, prepoznamo po tem, da nam nikoli neposredno ne reče »ne«, uporablja številne

je odraz odnosa

izgovore in opravičila, pozablja na dogovore, zamuja, ničesar ne naredi samoiniciativno in brez slabega občutka skuša v odnosu pridobiti čim več osebne koristi. Še več – do tega se celo čuti upravičeno. Zanimivo pa je, da se ti ljudje pogosto doživljajo kot senzitivni, obzirni do drugih, takšni, ki ne povzročajo konfliktov, in kot izredno darežljivi. Vendar oseba, ki ji je takšna komunikacija namenjena, hitro zazna nenaklonjenost, nepoštenost in prezir. Tukaj lahko pride do zapleta, saj se lahko druga oseba odzove na enak način kot sporočevalec, ker se v njej prebudi jeza, posledice pa so lahko zelo neprijetne.

Agresivna komunikacija se kaže kot zmerjanje, zaničevanje, nespoštljivost, nekontrolirano kričanje, vreščanje, pri čemer se druga stran pogosto odzove enako. Na koncu sta prizadeti obe osebi, lahko pride do prekinitve stikov ali celo do maščevanja. Dolgoročno gledano gre za neučinkovito komunikacijo.

Nasprotje tema oblikama komunikacije je **samo-zavestna, nenasilna komunikacija**, ki vključuje zavedanje lastnih pomanjkljivosti in kreposti. Takšen način komuniciranja upošteva naše meje in potrebe ter hkrati spoštuje meje in potrebe sogovornika. V

takšni komunikaciji ohranjamo spoštljiv odnos do drugega in iskreno povemo, kaj mislimo in čutimo.

Po besedah ameriškega terapevta Johna Gottmana odnose uničujejo štiri drže, ki jih imenuje »štirje jezdec apokalipse«. To so kritika, prezir, napad in protinapad ter ignoriranje oziroma beg. Njihovo prepoznavanje lahko pomembno pripomore k boljšim odnosom.

Kritika ustvarja takojšnjo napetost v odnosu in meri neposredno na osebo, pogosto pa izzove še protinapad. Na takšen način komunikacije odgovorimo verodostojno in iskreno, kar pomeni, da drugi osebi izrazimo svoja čustva in potrebe ter oblikujemo pozitivne zahteve – izrazimo, kaj si želimo in česa ne. Na ta način podamo sporočilo brez kritiziranja drugega. Verodostojnost in iskrenost lahko razorožita nasprotnika, vendar v odnos vstopimo le toliko, kolikor sami želimo in zmoremo.

Prezir vsebuje vse vrste poniževanja – tako verbalnega (ironija, sarkazem, posmeh, žalitev) kot neverbalnega (zavijanje z očmi, vzdihovanje, posmehovanje) – in je za odnose najbolj uničujoč. Namen prezira je drugega popolnoma razvrednotiti ter v njem vzbuditi občutek ne vrednosti. Vsak, ki uporablja takšno komunikacijo, želi izraziti svojo vzvišenost, moč in moralno superiornost. Eden izmed učinkovitejših odzivov je humor oziroma sposobnost, da se pošalimo tudi na svoj račun. Na ta način drugemu odvzamemo moč. Bolečina bo morda prisotna in lahko ostane, vendar sami izberemo, ali bomo zaradi takšnega načina komunikacije tudi trpeli. Bolečina je neizbežna, trpljenje pa izbira.

Protinapad stopnjuje psihično in verbalno nasilje ter ničesar ne reši. Položaj se le še zaostri, druga oseba pa lahko odgovori z nadaljnjim bojem. Rezultat tega je Pirova zmaga – zmaga, ki zmagovalcu prinese velike izgube in je praktično enakovredna porazu. Lahko pa se druga oseba v seriji napadov odzove tudi tako, da se umakne.

Beg predstavlja umik pred virom stresa, ki ga povzroči soočenje, kar privede do prekinitve vsakršne komunikacije. Nasprotje protinapadu je prevzemanje svojega dela odgovornosti, kar je sicer zelo težko, vendar rešuje odnose.

Cilj vseh nas naj bo spoštljiv odnos in sprejemanje drugega takšnega, kot je, saj prav to omogoča spoštljivo komunikacijo, ki prinaša notranji mir.

Zaupanje je ena največjih vrednot Karitas

pogovarjala se je: Alenka Petek

Foto: arhiv Sonja Mance

8 **Obiskali smo go. Sonjo Mance, ki je 35 let vodila ŽK Breznica. Leta 2025 je odgovorno mesto predala mlajši sodelavki, s čimer je zaokrožila svoje dolgoletno predano delo.**

Kako vidite vlogo Karitas v družbi?

Celotna veriga ŽK je hitro postala priznana in spoštovana v družbi. Prostovoljci želimo čim bolj slediti 10 Božjim zapovedim. Pomembna je tudi tesna medsebojna povezanost. Na začetku smo bili zelo nebogljeni. Nismo vedeli, kako in kaj. Velika opora nam je bila ŠK Ljubljana, ki nas je poslušala, usmerjala in vodila. Župnijske karitas veliko naredijo, vendar brez usmerjanja Škofijske karitas in brez predanih prostovoljcev ne bi šlo.

Kako in kje vidite razvoj Karitas v zadnjih letih?

Razvoj Karitas v zadnjih letih vidim kot zgodbo poguma, srčnosti in odgovornosti do človeka v stiski. S ponosom spremljam številne korake Karitas na področju pomoči najranljivejšim, tako v Sloveniji kot tudi v tujini. Posebej me navdušuje vključevanje mladih, ki s svojim znanjem, ustvarjalnostjo in svežimi idejami soustvarjajo bolj solidarno družbo.

Kaj vam osebno pomeni Karitas?

Z veseljem sem prostovoljka in želim to ostati, dokler bom zmogla. Zavedam se, da sem le majhen delček v mozaiku dobrot Karitas.

Vesela sem, da se je naša ŽK pomladila. Novi sodelavci imajo znanje in sveže ideje. Ob tem pa je prav, da tudi starejši ostajamo del skupnosti. Tako kot v družini, kjer ima vsak svojo vlogo in svoje mesto. Največ lahko dosežemo, ko združimo modrost let in ustvarjalnost mladosti. Prav v tem sodelovanju vidim prihodnost Karitas kot skupnosti, ki zna prisluhniti potrebam časa in vedno znova najti pot do človeka v stiski. Hkrati verjamem, da bodo izkušnje starejših ostale dragocen temelj delovanja.

Zavedam se, da starejši težje sledimo novim pogledom in idejam. Zato je pomembno, da znamo ob pravem času zaupati novim sodelavcem, jim dati mesto in proste roke za ustvarjanje prihodno-

sti. Prav v povezovanju mladosti in izkušenj vidim največjo moč Karitas.

Imata Karitas in dobrotelnost prihodnost? Kako vidite Karitas v prihodnosti?

Prepričana sem, da imata Karitas in dobrotelnost lepo prihodnost. Človek bo vedno potreboval človeka, solidarnost in občutek, da v težkih trenutkih ni sam. Družba se spreminja, stiske pa dobivajo nove oblike, zato bo Karitas tudi v prihodnosti potrebna. Vidim jo kot organizacijo, ki bo še naprej povezovala ljudi različnih generacij, spodbujala prostovoljstvo ter iskala nove poti pomoči najranljivejšim.

Kaj je po vašem mnenju poslanstvo Karitas?

Poslanstvo Karitas je predvsem v tem, da ljudem v stiski prinaša upanje, oporo in občutek, da niso sami. Biti moramo kot lučka v tunelu in tisti, ki človeku pomagamo videti pot naprej tudi takrat, ko se zdi najtežje.

Kaj nas dela drugačne, po čem smo prepoznavni?

Karitas dela drugačno predvsem njen odnos do človeka. Naše delovanje temelji na krščanskih vrednotah, spoštovanju dostojanstva vsakega posameznika, sočutju in pripravljenosti prisluhniti. Pomembno je, da se znamo ustaviti pred obsojanjem, obrekovanjem in prehitrimi zaključki. Človeka sprejmemo takšnega, kot je, ter spoštujemo njegovo zasebnost – s tem si pridobimo zaupanje.

Prav zaupanje je ena največjih vrednot Karitas. Ljudje se na nas obračajo, ker vedo, da bodo slišani, brez strahu, da bi njihove stiske postale predmet govoric ali obsojanja.

Želim si, da bi ohranjali zaupanje ljudi, saj je to ena največjih vrednot Karitas. Kar človek zaupa prostovoljcu, mora ostati zaupno. O stiskah ljudi se ne govori zunaj Karitas.

Veliko sem se naučila tudi od dr. Rojc, ki nas je vedno spodbujala, naj previdno tipamo, poslušamo in skušamo razumeti človeka, preden si ustvarimo mnenje. Takšen pristop nam pomaga ohranjati tisto, kar je pri Karitas najdragocenejše: zaupanje ljudi.

Kaj je vaše vodilo pri delu z ljudmi v stiski?

Rada imam ljudi. Vsak človek si zasluži, da ga poslušamo, slišimo in mu pomagamo, kjer je to mogoče. Pomembno se mi zdi, da smo do ljudi odprti, iskreni in poštenu. Velikokrat kdo pride po paket hrane, v resnici pa potrebuje pogovor in občutek, da ga nekdo razume.

Včasih največ pomeni, da človeku namenimo čas in ga pozorno poslušamo. Naša naloga ni, da rešimo vse njegove težave, ampak da ga opogumimo, da naredi naslednji korak in poišče tudi druge oblike pomoči, ki mu lahko pomagajo celostno urediti življenje. Če človeka sprejmemo s spoštovanjem in toplino, mu lahko damo novo upanje in moč za naprej.

Kaj bi radi predali mlajši generaciji sodelavcev v Karitas?

Mladim bi rada predala predvsem potrpežljivost, razsodnost in spoštovanje do vsakega človeka. Pomembno je, da si vzamejo čas in ne poskušajo vsega rešiti na hitro ali na silo. Pogosto je treba pustiti času čas, dobro premisliti in ravnati preudarno.

Pomembno je tudi, da smo dosledni, prijazni in spoštljivi do vseh. Vsak človek ima svoje dostojanstvo in svojo življenjsko zgodbo. Nihče ni manj vreden spoštovanja in nihče ne sme biti obsojan.

Zavedam se, da imajo danes mladi veliko obveznosti in da se težko dolgoročno zavežejo prostovoljstvu. Zato je pomembno, da Karitas doživijo kot prostor, kjer lahko pomagajo po svojih močeh in z dobro voljo. Prav takšna pomoč, ki prihaja iz srca, ima največjo vrednost.

Kaj vam pomeni solidarnost, dobrota, pripravljenost pomagati?

Zame so to temeljne vrednote, brez katerih si težko predstavljam življenje in zdravo družbo. Solidarnost, dobrota in pripravljenost pomagati so tisto, kar nas povezuje med seboj in nam pomaga graditi odnose, ki temeljijo na spoštovanju in medsebojni podpori.

Verjamem, da bi morala družba temeljiti prav na teh vrednotah. Če ne znamo biti dobri drug do drugega, če si ne znamo pomagati in stati ob strani, ko nekdo potrebuje pomoč, izgubljam nekaj zelo pomembnega. Brez solidarnosti in sočutja ni prave prihodnosti.

Kateri so vaši najlepši spomini na delo pri Karitas?

Najlepši trenutki so tisti, ko si človeku lahko resnično pomagal iz težkih življenjskih stisk in vidiš, da je tvoja pomoč prinesla olajšanje ali novo upanje. Takšni trenutki dajo delu pri Karitas poseben smisel.

Čeprav je bilo včasih tudi zelo težko, mi nikoli ni žal, da sem del Karitas. Prav nasprotno. Vse izkušnje, lepe in težke, so me obogatile in mi dale občutek, da sem bila na pravem mestu.

Delo z ljudmi v stiski ni lahko. Tam sem se največ naučila. Vsak človek nosi svojo življenjsko zgodbo, svoje preizkušnje in izkušnje. Ob srečevanju z njimi se učimo hvaležnosti, potrpežljivosti, razumevanja in življenjske modrosti. Zato me ti odnosi bogatijo.

Kaj vas sprošča? Kako poskrbite zase?

Sprošča me delo na vrtu, med zelenjavo in rožami, kjer se lahko umirim in povežem z naravo. Veliko mi pomenijo tudi pogovori s prijateljicami ter srečanja s sodelavci Karitas, saj me druženje bogati in mi daje občutek pripadnosti. Rada se spreham v naravi, preberem dobro knjigo, grem k maši ali se udeležim srečanja molitvene skupine. Preko teh dejavnosti poskrbim tako za telo kot za dušo.

Najljubša pesem: Tihi večer lega na vas.

Najljubša slovenska beseda: Mama, mir, zaupanje.

Najljubši pogovor: Karkoli počneš, delaj s srcem, da ti dobri Bog da moči, da sprejmeš tudi to, česar ne moreš spremeniti.

Brez mladih Karitas dolgoročno ne more živeti

10

Luka Oven

Foto: arhiv Mlade karitas

Poletje kot most do mladih (6/11)

Poletje je v župnijah poseben čas. Na eni strani se marsikatera redna dejavnost nekoliko umiri, na drugi strani pa prav poleti zaživi veliko mlado-stne energije. Oratoriji napolnijo župnijska dvorišča, skavti odidejo na tabore, mladi animatorji prevzamejo odgovornost za otroke, pripravljajo igre, kateheze, delavnice, večere, skrbijo za red, vzdušje in skupnost. Marsikje prav poleti vidimo, da mladih v Cerkvi pravzaprav ni tako malo, kot se nam včasih zdi. So tam. Dejavnost so. Prevzemajo odgovornost. Vprašanje pa je, ali jih znamo po tej izkušnji povabiti še korak naprej.

Mladi, ki so animatorji na oratoriju, skavti, voditelji mladinskih skupin, pevci, ministranti ali drugače vključeni v življenje župnije, že imajo pomembno izkušnjo služenja. Znajo delati v skupini, znajo stopiti pred otroke, znajo pripraviti program, znajo biti zgled mlajšim in znajo vztrajati tudi takrat, ko so utrujeni. To so dragocene izkušnje, ki so zelo blizu poslanstvu Karitas. Zato teh mladih ni treba najprej prepričevati, da je dobro pomagati. To že vedo. Potrebujemo pa povabilo, da lahko to dobro nadaljujejo tudi tam, kjer se srečamo z ljudmi v stiski.

Karitas ima pri tem veliko priložnost. Ne zato, ker bi potrebovala dodatne roke za delo, ampak zato, ker lahko mladim ponudi prostor, kjer njihova poletna izkušnja služenja dobi nadaljevanje skozi vse leto. Oratorij traja en teden. Skavtski tabor nekaj dni. Poletna dejavnost se konča. Karitas pa lahko postane prostor, kjer mladi še naprej živijo to, kar so poleti doživeli: pomoč, odgovornost, skupnost, vero v dejanjih in bližino človeku.

Pri tem je zelo pomembno, kako mlade nagovorimo. Če jih povabimo predvsem zato, ker 'nam manjka ljudi', bodo to hitro začutili. Mladi ne želijo

biti samo delovna sila. Želijo razumeti, zakaj nekaj delajo, komu pomagajo in kakšen smisel ima njihovo sodelovanje. Zato je boljši začetek preprost in spoštljiv: »Vidimo, da že delate dobro. Bi to dobro želeli nadaljevati tudi na področju Karitas?« Takšno povabilo ne izhaja iz pomanjkanja, ampak iz prepoznavanja njihovega daru.

Animator, ki zna pripraviti igro za otroke, lahko sodeluje pri delavnici za otroke iz družin v stiski. Skavt, ki zna živeti preprostost, odgovornost in pomoč drugemu, lahko sodeluje pri obisku starejših, delovni akciji ali zbiranju pomoči. Mlad človek, ki je na oratoriju doživel, da lahko nekaj pomeni mlajšim otrokom, lahko podobno izkušnjo najde v učni pomoči, pri aktivnostih Mlade karitas – youngCaritas Slovenija ali drugih akcijah Župnijske karitas. Pomembno je, da mu pokažemo, da med tem, kar že dela, in poslanstvom Karitas ni velike razlike. Prvi korak je lahko pogovor z voditelji oratorija, skavtskimi voditelji, župnikom, kaplanom ali drugimi spremljevalci mladih. Ne z vprašanjem, kdo lahko pride pomagat, ampak z vprašanjem, kje se naše poti lahko srečajo. Morda lahko Župnijska karitas po oratoriju povabi animatorje na kratko srečanje, se jim zahvali za njihovo delo in jim predstavi eno konkretno stisko v domačem okolju. Morda lahko skupaj pripravijo obisk starejših, zbiranje šolskih potrebščin, pomoč družini, ustvarjalno popoldne za otroke ali preprosto druženje za ljudi, ki so osamljeni. Ni treba, da je takšna akcija velika. Pravzaprav je pogosto bolje, da je majhna, jasna in izvedljiva. Mladi se lažje odzovejo, če vedo, kaj bodo delali, koliko časa bo trajalo in komu bo to pomagalo.

Če želimo, da mladi v Karitas najdejo svoje mesto, moramo znati prepoznati njihovo že obstoječo dobro voljo. Poletje je lahko most med tem, kar mladi že živijo, in tem, kar lahko v Karitas še razvijejo. Na nas pa je, da tega mostu ne gradimo namesto njih, ampak skupaj z njimi.

Konkretna spodbuda za župnijske karitas

V tem poletju naredite korak proti mladim, ki so v vaši župniji že dejavni. Povežite se z animatorji oratorija, skavti, mladinsko skupino ali drugimi mladimi prostovoljci. Ne povabite jih najprej k delu, ampak k pogovoru. Zahvalite se jim za to, kar že delajo, nato pa jih vprašajte: »Katero dobro delo bi lahko skupaj nadaljevali tudi po poletju?« Izberite eno majhno, konkretno akcijo in jo pripravite skupaj z njimi. Morda bo prav ta poletna izkušnja postala začetek njihove poti v Karitas.

NEUTRUDNO SLUŽENJE SKUPNOSTI IN GLAS UPANJA

Prostovoljci Mlade karitas Koper

Prostovoljstvo je temelj delovanja Karitas. Tega se Škofijska karitas Koper še posebej zaveda, zato vlaga veliko energije v krepitev mreže prostovoljstva in podporo prostovoljcem. Tu so tudi mladi prostovoljci, ki na različne načine prihajajo v stik s Karitas in se vključijo v prostovoljsko mrežo, ki preraste v skupnost ali – kakor radi rečemo – v družino. Dolžnost vsake organizacije je opolnomočiti prostovoljce pri njihovem delu, nuditi dodatna izobraževanja in usposabljanja ter skrbeti tudi za duševno in duhovno podporo in rast prostovoljcev. To je še posebej pomembno za delo v Karitas, ki je poleg humanitarnega dela vključena tudi v širše pastoralno poslanstvo Cerkve. Mlada karitas Koper, ki deluje znotraj Škofijske karitas Koper, združuje mlade prostovoljce, ki delujejo znotraj Karitas na Slovenskem že od njene ustanovitve. Bolj organizirano pa zadnjih 10 let pod okriljem že omenjene Mlade karitas Koper.

Prejemnica naziva **Naj mentorica prostovoljcem**, ki ga podeljuje Slovenska filantropija, je letos tudi **Tatjana Rupnik**, mentorica mladim prostovoljcem v koprski Karitas, sicer tudi socialna delavka v tej organizaciji. Tatjana že več kot deset let deluje v programih za mlade v Karitas, prevzema pa tudi mnoge druge odgovornosti.

Komisija je njeno imenovanje utemeljila z naslednjimi besedami: »Tatjana Rupnik kot mentorica in koordinatorka Mlade karitas Koper celostno vodi mlade prostovoljce pri izvajanju učne pomoči, dobrodelnih akcij, psihosocialne podpore, poletnih letovanj ter pri pripravi projektov in razpisov. S stro-

kovnostjo in toplino postavlja prostovoljce v ospredje. Spodbuja kakovostno delo ter razvija zaupanja vredne odnose. S svojim zgledom navdihuje mlade za prostovoljstvo in krepi njihovo odgovornost ter solidarnost. Prostovoljci poudarjajo, da mentorica Tatjana ustvarja okolje, kjer se počutijo slišane in cenjene. S konstruktivnim pristopom, dostopnostjo in konkretnimi nasveti krepi samozavest prostovoljcev ter jih motivira za delo in osebno rast. V letu 2025 je pod njenim mentorstvom 58 prostovoljcev opravilo 4.635 prostovoljskih ur.« (vir: Slovenska filantropija) Tej utemeljitvi ni kaj dodati, dokazuje pa, da smo prostovoljci v Mladi karitas izredno povezani in skupaj gradimo skupnost in družino prostovoljcev. Hvaležni smo, da imamo mentorico, ki ji lahko zaupamo in pri njej vedno najdemo spodbudno besedo in podporo.

Vidno priznanje za svoje delo je prejela tudi **Petra Žejn**, ena izmed koordinatorjev Mlade karitas Koper, ki že vrsto let sodeluje v programih Karitas. Petra je v decembru 2025 že prejela naziv **Naj mlada prostovoljka** v občini Ajdovščina za leto 2024/2025. O njej je moč povedati: »Petra Žejn je izstopajoča in nepogrešljiva prostovoljka v projektih Škofijske karitas Koper, kjer kot glavna koordinatorka Mladih karitas Koper povezuje in usmerja mlade prostovoljce znotraj organizacije. Aktivno sodelu-

je pri organizaciji in izvedbi dogodkov, skrbi za medijsko podporo ter pogosto tudi javno predstavlja delovanje Karitas. Petra Žejn je gonilna sila številnih projektov pri Mladih Karitas Koper. Je zgled in motivacija mladim, ki želijo narediti nekaj dobrega za sočloveka, hkrati pa skrbi, da se prostovoljci v organizaciji počutijo sprejete, videne in pomembne. Njeno delo presega lokalne okvire, saj je prejela povabilo na Forum prostovoljcev Karitas v Atenah v okviru projekta YES Project, obenem pa ji je bila zaupana tudi organizacija naslednjega tovrstnega foruma pri nas.» (vir: Mladinski svet Ajdovščina)

Petra je sodelovala tudi na natečaju za Naj prostovoljca na nacionalni ravni, v okviru Mladinskega sveta Slovenije, in na sprejemu na Brdu pri Kranju, ki ga je pripravila predsednica Republike Slovenije, prejela priznanje za sodelovanje.

Tatjana in Petra, čestitke za vajine dosežke in hvala za vajin prispevek skupnosti – za služenje potrebnim in vajino neutrudno delo.

MLADI se predstavijo

Zdravo! Moje ime je Matic Krašovic, star sem 23 let ter prihajam iz Maribora. Študiram na fakulteti za matematiko in fiziko ter sem na magistrskem študijskem programu jedrska tehnika. Kot prostovoljec največ pomagam na Veselih torkih – učna pomoč za otroke in mlade. Učencem in učenkam pomagam predvsem pri matematiki. V primeru, da nima nihče naloge z mojega področja, pa se potrudim tudi pri drugih predmetih.☺

Hobiji: Nogomet, fitnes.

Najljubša hrana: Čufti.

Najljubši kraj za izlet v Sloveniji: Blejski Vintgar.

Najljubša pesem: Vlado Kreslin: Ena pesem.

Najljubši kotiček, kjer se sprostiš: Ob morju.

Najljubša slovenska beseda: Veselje.

komentar

GOSPOD MI JE DAL BRATE

Darko Bračun

V jeziku dobrodelnosti bi lahko rekli: človek ni osamljen primer, ni številka v evidenci in ni zgolj uporabnik storitve. Je oseba v odnosih. Njegova stiska nikoli ni samo njegova zasebna težava, ampak je pogosto posledica širših razmer: revščine, bolezni, osamljenosti, nasilja, izgube dela, stanovanjskih stisk, staranja, duševnih obremenitev in vse večje razdrobljenosti skupnosti.

V družbi se danes odgovornost za stisko prepogosto prelaga na posameznika. Če ne zmore, naj bi bil sam kriv. Če potrebuje pomoč, naj bi bil premalo sposoben. Če je drugačen, postane moteč. Tak pogled je nevaren, ker iz socialnih vprašanj naredi osebni neuspeh. Karitas pa mora skupaj s sorodnimi organizacijami in skupnostmi vztrajati pri drugačnem pogledu: človek v stiski ni problem, ampak brat ali sestra, ki nam razkriva, kje kot družba odpovedujemo.

Bratstvo zato ni sentimentalna beseda. Je človeško izhodišče za delo z ljudmi. Pomeni, da uporabnika ne obravnavamo samo skozi njegovo prošnjo, dolg, diagnozo ali družinsko situacijo, ampak kot osebo z dostojanstvom, zgodovino, zmožnostmi in pravico do vključenosti. Pomeni tudi, da pomoč ni le razdeljevanje materialnih dobrin, ampak odnos, spremljanje, zagovorništvo in povezovanje z mrežo pomoči.

Tudi znotraj Karitas je skupnost šola življenja. Prostovoljci in sodelavci prihajamo z različnimi izkušnjami, znanji in mejami. Če želimo ostati verodostojni, moramo znati sodelovati, poslušati, si postavljati meje, sprejemati različnost in hkrati kritično presoјati lastno delo.

Misel sv. Frančiška »Gospod mi je dal brate« nas tako ne vabi k lepim besedam, ampak k odgovornosti. Vprašanje ni le, koliko pomoči smo razdelili, ampak ali smo s svojim delom človeku vrnili vsaj del občutka, da ni sam, da ni odveč in da še pripada skupnosti.

DATI BOŽJO TOLAŽBO VSEM, KI TRPIJO

papež Leon XIV.

vir: Vatican News

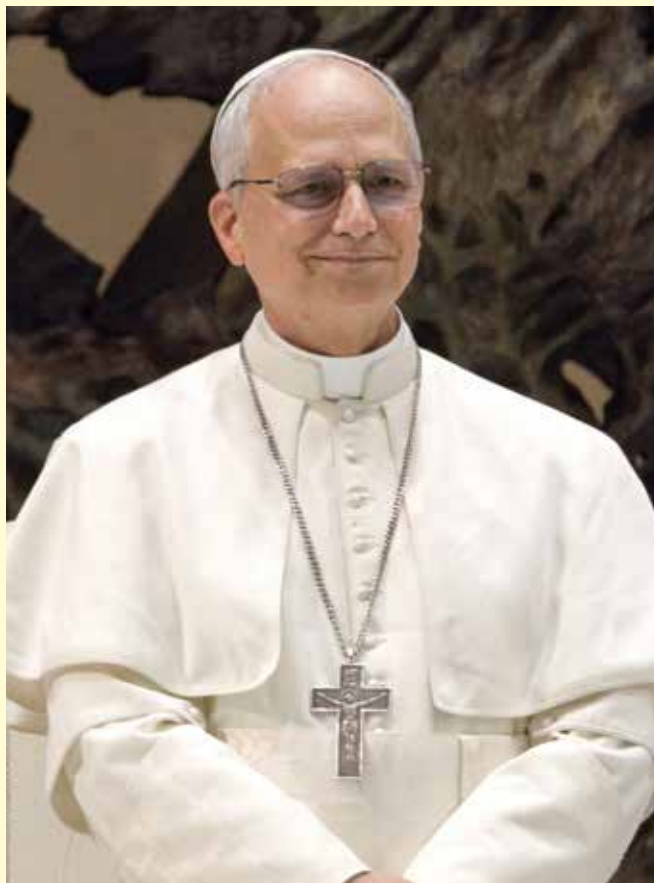
Dragi bratje in sestre!

Današnji evangelij, o katerem bomo razmišljali (Mt 9,36–10,8), nam prinaša velik dar, ker vse tiste, ki ga poslušajo, vključi v Jezusov pogled: to je pripoved, ki priča o pozornosti njegovega pogleda in nam hkrati pove, kaj Gospod opazuje. Beremo namreč, da so se mu množice, ko jih je Kristus zagledal, »zasmilile, ker so bile izmučene in razkropljene« (v. 36). Božji Sin, ki je postal naš brat, gleda ljudi, gleda človeštvo: vidi zatiranje, ki tlači, in nasilje, ki jemlje moč. Vidi rane vojn in praznino potrošništva. Vidi obraze, spremenjene v maske, družine, ki jih je zlomilo zlo, in mlade, ki jih slepijo lažni ideali. Jezus vidi in ljubi. Ljubi in trpi za nas, z nami. Njegovo sočutje ne izraža samo bratske bližine, ampak željo po odrešitvi.

On namreč pozna naša srca in skrbi zanje. Pred tolikimi ljudmi, ki so kakor »ovce brez pastirja« (v. 36), se Kristus posveti vsem kot dobri pastir in kot gospodar žetve pošlje delavce na njivo sveta (prim. v. 38). Kakšno delo morajo opraviti? **Dati Božjo tolažbo tistim, ki trpijo: prinašati ljubezen tja, kjer je beda; upanje tja, kjer je bridkost; vero tja, kjer je nezaupanje.**

Evangelij navaja imena prvih dvanajstih »delavcev«: to so učenci, ki so postali apostoli, to je misijonarji in pridigarji. Med njimi je Simon, imenovan Peter, prvi, in tudi Juda Iškarijot, zadnji, da bi nas spomnil, da lahko sledimo Jezusu in ga izdamo, vendar pa evangelij za vse ostane živa in resnična beseda. Veselo oznanilo, ki gre skozi stoletja, je vedno isto, vedno mladostno, sveže in osvobajajoče: »Nebeško kraljestvo se je približalo« (Mt 10,7)! Da, se je približalo, ker je v Jezusu Kristusu Bog postal bližnji vsakemu moškemu in vsaki ženski, vsakemu ljudstvu in vsakemu narodu. Ko se ta evangelij oznanja in živi, zlo izgine kot bolezen, ki se konča (prim. v. 8), kot noč, ki se umakne zarji, kot smrt, ki jo premaga Vstali.

Na ta način Jezusov pogled spreminja resničnost. Njegova pobuda, polna ljubezni, daje življenje novemu ljudstvu, Cerkvi, ki je poklicano, da

13

nadaljuje poslanstvo apostolov: »Zastonj ste prejeli, zastonj dajajte« (v. 8). Da, Jezusov dar je popolnoma zastonjski, ker njegova vrednost presega vsako mero: nemogoče si ga je zaslužiti ali ga »kupiti«. Ta milost je prelepo ime Božjega usmiljenja, ki nas doseže povsod, da bi nas pripeljalo k sebi. »Prosíte torej Gospoda žetve, naj pošlje delavce na svojo žetev« (v. 9,38)!

Predragi, naloga evangeliziranja izhaja iz Božjega daru, ki v Kristusu postane odpuščanje za svet, služenje najmanjšim in najbolj ubogim, prizadevanje za pravičnost. **Prosimo za pomoč Devico Marijo, polno milosti, da bomo z veseljem in pogumno odgovorili na poslanstvo, h kateremu nas Jezus kliče.**

Duhovnost za srečanje župnijske Karitas

Ob prebranem razmišljanju papeža Leona XIV. se v skupini pogovorite o naslednjih vprašanjih:

- Kdo so vaši bližnji, ki jih gleda Jezus danes?
- Kateri zastonjski dar ste prejeli?
- Kako boste ta svoj zastonjski dar uporabili za služenje prej naštetim bližnjim?

V molitvi Zdrava, Marija se obrnite na Marijo s prošnjo, da boste lahko z veseljem in pogumom odgovorili na poslanstvo, h kateremu vas kliče Jezus.

celje

TUDI TOKRAT – V NEZNANO

Boža Herek

14

Če bi želeli z eno besedo označiti letošnje romanje sodelavcev Karitas, ki delujemo v okviru Škofijske karitas Celje, bi rekli: hvaležnost. Vodstvo Škofijske karitas ob vsakem srečanju s sodelavci izrazi hvaležnost za to, da žrtvujemo ure (tudi dneve) za to plemenito dejavnost, sodelavci pa, da je njihovo delo opaženo. Gotovo nihče od nas, ki se s tem ukvarjamo, še zdaleč ne dela zato, da bi nas trepljali po ramenih, ampak ker smo k temu nagovorjeni in poklicani. Vsak, ki drugemu človeku kaj dobrega naredi, ima sam pri sebi dober občutek, če pa to dejanje še komu koristi, je občutek še boljši.

Romanje, namenjeno sodelavcem, je vedno v neznanu. No, le smer, v katero peljejo avtobusi (letos so bili trije), sproža med udeleženci ugibanje, kam nas peljejo letos. Tokrat smo jo mahnili v Šaleško dolino – najprej na obisk Doma Nine Pokorn Grmovje (Žalec). Socialnovarstveni zavod, namenjen osebam s posebnimi potrebami, se ukvarja tudi s pomočjo na domu in dnevnim varstvom ter dolgotrajno oskrbo. To je prijazno okolje, kjer obiskovalec izgubni zadnje kančke strahu, če bi moral zavoljo zdravstvenih diagnoz pristati tam. Okolje je za stanovalce in uporabnike, pa tudi obiskovalce, ki pridejo tja, nadvse prijazno. Imajo kar 255 stanovalcev, ki so nastanjeni na različnih lokacijah, ukvarjajo pa se tudi s pomočjo na domu, 20 jih hodi v dnevno varstvo za starejše v dnevni center za starejše v Žalcu, s 75 uporabniki pa imajo trenutno sklenjene osebne načrte za izvajanje dolgotrajne oskrbe na domu. Vseh njihovih uporabnikov je že blizu 600. Osebe je res zelo prijazno in potrpežljivo razlagalo, kaj njihovi varovanci počno in na kakšne načine. Prostori so urejeni na novo in iz njih sije domačnost.

Ob prvi moralni podpori, okusnem kosilu, se je silil dež. Pot smo potem nadaljevali proti Velenju in se ustavili pri cerkvi sv. Martina. Prostorna cerkev, katere predhodnico zgodovina omenja že v 13. stoletju, je bila večkrat dograjena in dozidana. Zadnja prenova se je začela pred osmimi leti in notranjost še ni končana, je pa tudi takšna zdaj lepa in jo obiskovalec doživlja kot domačo. Cerkev sprejme več kot 200 ljudi. V njej je bil tudi osrednji dogodek, sveta maša. Daroval jo je predsednik Škofijske karitas Celje, Rok Metličar, ki se je zahvalil vsem sodelavcem za brezhibno izvedbo nedavne 20-letnice

celjske škofije in tudi vsem sodelavcem, ki so pripevali domače dobrote za pogostitev.

Tudi druženje v Braslovčah na osrednjem prizorišču pod kozolcem, kjer se sicer odvija hmeljarski praznik, bi bilo čisto nekaj drugega, če ne bi vztrajno deževalo. Najpogumnejši smo se sprehodili do cerkve sv. Marije Vnebovzete, kjer je župnik g. Gosak tešil radovednost vseh, ki smo si prišli ogledat lepo baročno cerkev. Pod kozolcem pa je bilo kot v panju, pomenkovanje in izmenjava izkušenj med sodelavci z različnih koncev sta bila zelo živahna. Takšna druženja so več kot dragocena in se jih vsakokrat zelo razveselimo. Dež ni in ni ponehal, a je že moralo biti tako.

Hvala vsem s Škofijske karitas Celje, ki ste poskrbeli, da smo se družili tudi tokrat.

koper

IZZIVI PRI ZAGOTAVLJANJU
PALIATIVNE OSKRBE

Marjana Plesničar Jezeršek

Posvet o paliativni oskrbi v Ajdovščini, 26. 5. 2026

V mesecu maju smo v sklopu projekta Povezani v samopomočni skupnosti, ki ga sofinancira Ministrstvo za javno upravo, v Marijinem domu v Ajdovščini izpeljali javni posvet na temo paliativne

in hospic oskrbe. S posvetom smo želeli širši javnosti približati pomen paliativne oskrbe, jih seznaniti, kako v praksi trenutno poteka, ter spregovoriti o izzivih, s katerimi se trenutno soočamo pri zagotavljanju paliativne oskrbe, ter možnostih sodelovanja na različnih nivojih v dobro bolnikov s kronično neozdravljivimi boleznimi in njihovih svojcev.

Dr. Mojca Humar iz mobilnega paliativnega tima Nova Gorica je predstavila njihovo ekipo ter način dela, ki se osredotoča predvsem na telesni vidik. **Patronažna sestra Andreja Kavčič** je povedala, kako pomembno vlogo ima patronažna služba, ki je ob vstopu v bolnikov dom lahko tudi vezni člen do drugih služb in storitev. **Duhovnik Anže Cunk** je predstavil svoje delo na duhovnem področju, ki ga opravlja kot upravitelj bolniške župnije, ki ni vezana na območje, temveč na bolnike in zaposlene v največjih bolnišnicah v Ljubljani – UKC Ljubljana, Onkološki inštitut in Bolnišnica dr. Petra Držaja. Po udaril je predvsem pomen bližine, ki jo bolnikom prinaša on, povabljen pa je tudi vsak izmed nas. **Alenka Križnik iz Slovenskega društva Hospic** je predstavila dobre prakse sodelovanja v vzhodnem delu Slovenije in opozorila, da je pomembno k bolniku pristopiti čim prej, ne šele v zaključnem delu njegovega življenja. **Helena Zevnik Rozman iz Slovenske karitas** pa je povedala, na kako različne načine, od materialne do socialne in psihološke pomoči, Karitas pomaga bolnim in ostarelim, ter se strinjala o pomembnosti tega, da skupnost prepozna stisko v svoji sredi in se nanjo odzove.

Po daljšem odmoru, ki je bil namenjen mreženju in spletnju vezi, je sledilo **pričevanje dr. Piroške**

Viragh, ki je ob bolezni in izgubi svojega moža začela razmišljati, kako pomemben del našega življenja sta tudi trpljenje in smrt, kako veliko se lahko iz takšnih preizkušenj naučimo, kako lahko kot osebe iz teh preizkušenj zrastemo.

V zadnjem delu so gostje še odgovorili na vsa zastavljena vprašanja ter se strinjali, da sta povezovanje in sodelovanje bistvenega pomena, če želimo celovito pristopiti k oskrbi bolnih in umirajočih, da je pomembno govoriti o bolezni in smrti, ki sta v sodobnem, hitrem tempu življenja velikokrat odveč in še vedno tabuizirani. Posvet je dosegel cilj, saj se je povabilu odzvalo skoraj 70 oseb s področja zdravstva in nevladnih organizacij. Udeleženci so se imeli priložnost spoznati in verjamemo, da bodo vzpostavljene povezave tudi obrodile nadaljnje sadove.

15

MIRENSKI GRAD NAS JE NAGOVORIL IN POVEZAL

Darinka Dekleva

Letos Dekanijska karitas Ilirska Bistrica praznuje 35-letnico delovanja. Osrednje praznovanje bo na zahvalno nedeljo, 8. novembra 2026. Do takrat bomo jubilej obeležili še z različnimi dogodki in druženji.

Eden takšnih dogodkov je bilo romanje na Mirenski grad, ki smo ga obiskali v soboto, 30. maja 2026. Topel sprejem gostiteljev, sveta maša, mo-

litev na svetih stopnicah ter ogled dejavnosti, ki potekajo na tem svetem kraju, so nas navdihnili in nam gotovo dali novih moči za nadaljnje delo.

Ob obisku smo spoznali vrsto dejavnosti, ki so nam bile zelo blizu in pri katerih smo prepoznavali podobne oblike dela, kot jih poznamo tudi v Ilirski Bistrici, le da potekajo v okviru drugih organizacij. Posebej nas je nagovorila njihova požrtvovalnost, iznajdljivost in skromnost. Zasledili in posvojili smo pomenljiv moto: »Delo ni krivica.« V njihovem delu je očitno, da za vsakega udeleženca ali stanovalca najdejo primerno aktivnost – delo, ki je koristno zanj in predvsem za skupnost.

Po kosilu smo nadaljevali romanje. Na predlog župnika smo obiskali Muzej švercanja in obudili marsikateri trpek spomin na iznajdljivosti ljudi v življenju v nekdanji Jugoslaviji. Vrtnice na Kapeli oziroma gradu Kromberk so žal že odcvetele. V prelepi cerkvi smo se umirili, zapeli nekaj pesmi ter se Bogu zahvalili za čudovit dan.

HVALEŽNOST OB NEPRIČAKOVANEM DARILU

Marjana Plesničar Jezeršek

Ko otrok prejme darilo, ki ga ni pričakoval, a si ga je iskreno želel, njegova hvaležnost prevzame tudi tiste, ki so mu to darilo omogočili. Dobiti v dar kolo, novo kolo, s katerim se bo lahko popeljal skupaj z vrstniki, je izkušnja, ki si jo bo ta otrok zapomnil, in prav je, da se kot Karitas poskušamo približati družinam tudi na ta način.

Objavljamo zahvalo ŽK Ankanan ter zahvalo otroka: »V imenu ŽK Ankanan se zahvaljujem vsem, ki ste vložili svoj trud za novo kolo, ki sv ga s sodelavko naše Karitas izročili desetletnemu dečku. Ob veselju in sreči otroka, ko je prejel kolo in

se z njim zapeljal, mi je zaigralo srce. Kljub temu da niste bili prisotni, sem nekako začutila, da smo povezani v Duhu – da smo skupaj ena velika družina. Hvaležna sem, da sem lahko del te velike mreže karitativnosti, ki nam daje toliko pozitivnega.«

NA SVETI GORI ODPIRAMO VRATA UPANJA

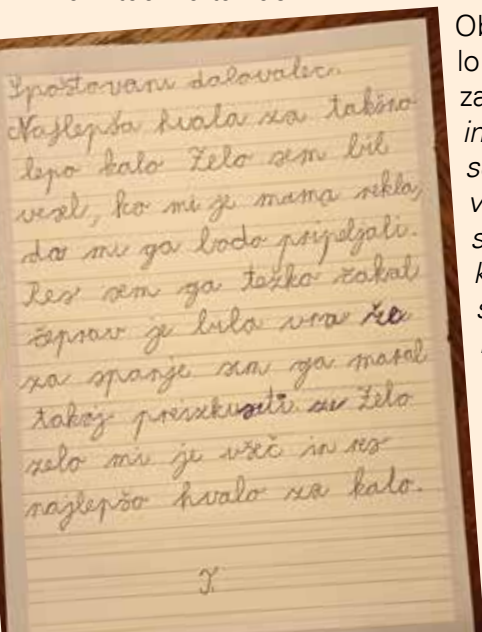
Marjana Plesničar Jezeršek

V Frančiškovi dvorani na Sveti Gori smo 7. junija odprli razstavo že 31. mednarodne likovne kolonije Umetniki za Karitas. Gre za več desetletij trajajoč projekt, ki med obiskovalce razstav prinaša sporočilo o povezovanju, o prepletanju dobrodelnosti in umetnosti, o spodbujanju prostovoljstva, ozaveščanju o stiskah v našem okolju, ali na kratko, o deljenju ljubezni.

Razstavljena likovna dela so nastala pod geslom »vrata upanja«. Simbolično želi geslo sporočiti, da ta dela odpirajo vrata do pomoči potrebnih, konkretno pa bodo vsa zbrana sredstva namenjena pomoči bolnim, umirajočim ter njihovim svojcem na območju koprške škofije. Porabljeni bodo za izvedbo usposabljanj za nego bolnika na domu, za krepitev samopomočnih skupin oseb, ki se soočajo z izgubo, ter za vzpostavitev tako imenovanega stičišča, ki bo nudilo vse potrebne odgovore svojcem, ko njihov bližnji zboli, obleži ali umre.

Udeležence kolonije, njihova dela ter dela darovalcev je predstavila likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn. Izpostavila je slogovno, starostno in tehnično raznolikost avtorjev ter poudarila njihov prispevek v sodobni likovni umetnosti.

Pater Benedikt je razstavo pa tudi vse obiskovalce in vse tiste, ki bodo deležni pomoči iz zbranih sredstev, blagoslovil, z glasbo pa so dogodek popešale tri sestre violinistke, Ema, Jana in Sofija, ki

so si nadele ime Violinski trio EJS. Čisto za konec nas je s svojevrstno umetnostjo oblikovanja čudovitih šopkov navdušila še ga. Slavica, prostovoljci Goriške območne karitas pa so pripravili tudi okusno zakusko.

Bil je resnično lep, za oči, ušesa, telo in dušo bogat dogodek.

Pridružite se tudi vi zgodbi o lepoti in dobroti ter skupaj z nami odprite kakšna vrata upanja.

ČAS ZA DRUGEGA IN ZA ZAHVALO

Martina Mrakič

Na prvo nedeljo v mesecu juniju v župniji Bovec že tradicionalno obhajamo sv. mašo za starejše in bolne. K bogoslužju se zberemo v prelepi gotski cerkvi, posvečeni Devici Mariji. Eno uro pred mašo je priložnost za sveto spoved, pri sveti maši pa je možno prejeti bolniško maziljenje. Letošnjo sv. mašo je vodil predsednik ŠK Koper g. Zoran Zornik, somaševal je naš župnik g. Viljem Čušin. V pridigi se je g. Zoran zahvalil starejšim in bolnim za njihove iskrene molitve, ki so njihov velik doprinos občestvu.

Po sveti maši je sledila podelitev priznanj in zahval sodelavcem za dolgoletno delo v župnijski

Karitas. ŽK Bovec letos praznuje 35 let svojega delovanja – priznanje za 35 let delovanja so ob tem prejeli štirje sodelavci. Sledil je še kulturni program, ki ga je pripravila Mlada karitas Bovec. Srečanje

smo zaključili z druženjem in pogostitvijo. Za dobro voljo sta poskrbela harmonikaš in kitarist, ki sta s prijetnimi melodijami vsem polepšala nedeljo.

MED PRVIMI NA TERENU

Darinka Dekleva

V Občni Ilirska Bistrica je za svoje 35-letno karitativno in humanitarno delo dobila občinsko priznanje ga. Maksimiljana Skok. V obrazložitvi nagrade so zapisali:

»Na pobudo takratnega dekana g. Bogdana Berceta in prostovoljcev, ki so prepoznali potrebo po organizirani pomoči ljudem v stiski v lokalni skupnosti, je bila leta 1991 ustanovljena Dekanijska karitas Ilirska Bistrica (v nadaljevanju DK). Med

ključnimi pobudnicami ustanovitve in dolgoletnimi nosilkami njenega delovanja je bila pokojna Božidara Česnik, njena tesna sodelavka in soustanoviteljica pa Maksimiljana Skok (Miljanka), ki svoje prostovoljsko poslanstvo neprekinjeno opravlja še danes.

Že kmalu po ustanovitvi je DK je prestala prvi večji preizkus. Spomladi leta 1992 je bilo treba v Ilirski Bistrici v zelo kratkem času organizirati zbirni center za begunce iz Bosne in Hercegovine. DK je v sodelovanju s pristojnimi službami lokalne skupnosti (CSD, Rdeči križ, Civilna zaščita) dolga leta nudila

beguncem celostno pomoč. Maksimiljana Skok je pri tem igrala pomembno vlogo pri organizaciji in usklajevanju pomoči ter povezovanju različnih deležnikov.

Pomembno vlogo je DK pod njenim vodstvom odigrala tudi ob naravnih ujmah. Posebej je treba izpostaviti neurje v Brkinih leta 2008 in tornado v Kosezah leta 2023. V obeh primerih je bila Maksimiljana Skok med prvimi na terenu in je s svojim poznavanjem razmer odločilno prispevala k hitri, usklajeni in učinkoviti pomoči prizadetim prebivalcem.

Osrednje področje njenega dolgotrajnega delovanja pa predstavlja skrb za starejše, bolne in osamljene. Organizirala je srečanja in svete maše za starejše in invalide, razdeljevanje paketov hrane najbolj ranljivim skupinam ter vodila ekipo prostovoljk, ki vsako leto pred božičnimi prazniki obiskujejo občane, starejše od 80 let. Poseben pečat je pustila tudi v Domu starejših občanov Ilirska Bistrica, kjer je z rednimi obiski in pobudami za medgeneracijska druženja stanovalcem prinašala občutek bližine, sprejetosti in povezanosti z lokalnim okoljem.

Na podlagi več kot 35 let neprekinjenega prostovoljskega dela je ga. Maksimiljana Skok prepoznana kot ena ključnih nosilk socialne in humanitarne pomoči v Občini Ilirska Bistrica. Njeno delovanje temelji na zaupanju, odgovornosti in osebni pristopu, s katerim je odločilno prispevala k učinkoviti in pravični pomoči posameznikom ter družinam v stiski.

S svojo mirno, vztrajno in srčno držo predstavlja trajen zgled solidarnosti, socialne občutljivosti in človečnosti ter ima izjemen pomen za kakovost življenja v lokalni skupnosti.«

Ljubljana

DRAGOCEN IZRAZ MEDSEBOJNE BLIŽINE IN PODPORE

Rozalija Jeglič

»Ne postaraj se, ne glede na to, kako dolgo živiš. Nikoli ne prenehaj kot radoveden otrok stati pred to veliko skrivnostjo, v katero smo bili rojeni.«

Albert Einstein

Binkoštna nedelja je bila za vodiško župnijo še posebej slovesna, saj Župnijska Karitas na ta dan tradicionalno pripravlja srečanje starejših, bolnih in invalidnih.

Srečanje smo začeli s slovesno sveto mašo, ki jo je daroval župnik gospod **France Mervar**, sicer tudi predsednik Župnijske karitas. Med mašo so udeleženci prejeli **zakrament bolniškega maziljenja**. V molitvi smo se Bogu zahvalili za prehojena leta in ga prosili, naj nas spremlja tudi v prihodnje. Posebej smo se zahvalili za milosti, ki jih prejemo po zakramentih, ter se priporočili Svetemu Duhu, naj nas – tako kot nekoč apostole – še naprej krepi in vodi. Sveti Duh ostaja naš pomočnik, tolažnik in vodnik.

Bogoslužje je s čudovitim izborom Marijinih pesmi polepšal **cerkveni pevski zbor** pod vodstvom Joži Mohar Špenko. Iskrena zahvala gre tudi mežnarju in ključarju.

Po maši smo druženje nadaljevali v pastoralnem domu, kjer smo pripravile pogostitev. Čas je bil namenjen prijetnim pogovorom, obujanju lepih

spominov in srečanju starih prijateljev. Veselje ob ponovnem snidenju je napolnilo prostor in pustilo topel pečat v srcih vseh prisotnih.

Za prijetno vzdušje je poskrbel gospod **Henrik Lamovšek** z venčkom domačih melodij na harmoniki. Pridružil se mu je še **Jure**, mladi harmonikar, oba pa sta s svojo glasbo lepo popestrila druženje. Za kanček humorja je poskrbel **Franci Durič** z zanimivo zgodbo iz naših krajev.

Za nas, prostovoljke Župnijske karitas Vodice, je srečanje s starejšimi vedno nekaj posebnega. Pripravljamo ga z velikim veseljem, saj vemo, da so takšna srečanja dragocen izraz **medsebojne bližine in podpore**. Topli medčloveški odnosi pomagajo premagovati stiske, strahove, bolezni in osamljenost. Na obrazih vseh navzočih je bilo zaznati iskreno veselje, da so se dogodka udeležili.

Ob slovesu smo vsakemu udeležencu izročile **stekleničko blagoslovljene vode** z lepo nalepko župnijske cerkve sv. Marjete Antiohijske ter zavitek domačega peciva. Od vsakega posebej smo se poslovile s prijaznim pozdravom in željo po zdravju ter Božjem varstvu.

V ZAHVALO ZA 35 LET

Miro Metljak

Romanje Župnijske karitas Vrhnika

Župnijska karitas Vrhnika je letos praznovala 35 let svojega delovanja. V sklopu tega praznovanja so njeni sodelavci dne 27. 5. 2026 poromali k sveti Elizabeti Ogrski, zavetnici Karitas, v Slovenj Gradec. Prva cerkev na svetu, posvečena Elizabeti Ogrski, je bila zgrajena leta 1251 in je najstarejša stavba v mestu. Glavni oltar spada med največje dosežke

baročnih oltarjev na Slovenskem. Oltarno sliko sv. Elizabete je naslikal Franc Mihael Strauss.

Pot smo začeli z molitvijo častitljivega dela rožnega venca. Nato smo se zbrali pri sveti maši, ki jo je daroval vrhniški župnik in predsednik Karitas gospod Mohor Rihtaršič. V pridigi je navedel podobnost prebranega evangelija in življenja svete Elizabete. Poudarek v evangeliju je bil: *»Kdor koli med vami hoče biti velik, bodi vaš strežnik; in kdor koli med vami hoče biti prvi, bodi vsem služabnik. Tudi Sin človekov ni prišel, da bi mu stregli, ampak da bi stregel in dal svoje življenje v odkupnino za mnoge.«* To je bilo tudi vodilo svete Elizabete. Rodila se je leta 1207 ogrskemu kralju Andreju II. Pri štirinajstih letih se je poročila s turingijskim mejnim grofom Ludvikom IV. Vse življenje je skrbela za bolnike, ljudi v stiski, lačne in sirote. Sezidala je dve bolnišnici in v nji stregla. Pri tem jo je podpiral njen mož. Po njegovi smrti je vse svoje premoženje razdala in porabila za reveže.

Nagovorila sta nas tudi predstavnika župnije, ki sta nam orisala dejavnosti v župniji. Pri pastoralu je poudarek na srečanjih Alfa, ki so namenjena spoznavanju in poglobljanju vere v Jezusa. Drugo je gibanje RadŽivim, ki s svojimi programi združuje mlade in starejše. Predstavljeno nam je bilo tudi delo njihove Župnijske karitas.

Ogledali smo si tudi Slovenj Gradec, ki je bil kot mesto prvič imenovan leta 1267 in nam ga je predstavila lokalna vodička. Ima eno najlepših mestnih jeder v Sloveniji in je bil pred leti evropsko mesto kulture, poleg tega pa je tudi »glasnik miru«. Najprej nam je opisala špitalsko cerkev, zgrajeno v gotškem stilu, ki je prvič omenjena leta 1428. V njej so kot posebnost freske Andreja iz Ottinga, ki prikazu-

jejo 27 prizorov iz pasijona. Nato smo se sprehodili skozi stari del mesta in si ogledali značilne stavbe iz 19. stoletja ter skulpture. Med njimi so kip slikarja Jožeta Tisnikarja, ki ga je izdelal kipar Mirsad Begić, kip venetskega konja, kip vodnjaka življenja in rojstna hiša skladatelja Huga Wolfa. Za sladokusce smo se ustavili pred hišo Perger, kjer izdelujejo lepa lectova srca. Ogled s soncem obsijanega mesta smo zaključili z obiskom graščine Rotenturn. Dvorec z baročnimi elementi nudi prostor za prireditve ob lepo urejenem parku.

Lepo romanje v zahvalo Bogu za 35 let, ki ga je organizirala gospa Marica Štirn, tajnica Župnijske karitas Vrhnika, smo zaključili z druženjem v bližnjem gostišču. Čas je bil namenjen tudi spoznavanju in povezovanju med prostovoljci, ki delujemo na različnih področjih in po vaseh.

maribor

NAGOVARJAJOČA SPODBUDA

Sibila Nidorfer

Še eno uspešno šolsko leto je za nami tudi s pomočjo učne pomoči. Nagovarjajoča spodbuda je sporočilo ene od mam, ki se zahvaljuje za naše delo v tem letu, saj ima hčerka skoraj vse zaključeno pet. Čeprav to ni edino merilo za uspeh.

Tjaša, ena od prostovoljk, o učni pomoči na Nadškofijski karitas Maribor razmišlja takole:

»Delo na učni pomoči mi je v veselje, rada pomagam otrokom pri soočanju z njihovimi učnimi izzivi. Med učenci sem se počutila sprejeto. Prav tako pa sem bila dobre volje, saj sem opazila napredek, ki ni nujno viden zgolj pri ocenah, znanju, ki ga pridobijo, pač pa tudi v njihovi učinkovitosti, bolj samozavestnem pristopu, komunikaciji ali splošnem dobrem počutju. Marsikateremu otroku veliko pomeni že, če vidi, da ga nekdo razume in sprejme, kadar mu nekaj ne gre.

Praznovali smo ob ognju, peki tvista in hrenovk ter sladice. Najlepše darilo je, ko pridejo skoraj vsi otroci in prostovoljci in se v sproščenem vzdušju veselimo, da se bomo oktobra spet srečali.

Najbolj se mi je vtisnilo v spomin, ko sem se z učencem 6. razreda učila glasbo in sem mu predstavila slovensko glasbo, ki je prej ni poznal. Vtisnilo se mi je tudi, ko sem se z učenkama ponovno učila fiziko 9. razreda. Mislila sem si, da ne bom znala pomagati pri nekaterih predmetih. Nato pa sem ugotovila, da ni tako. Pomagam lahko kljub temu, da mi morda katera snov ni bila blizu, a jo še vedno znam dovolj, da jo lahko komu tudi razložim.

Med učenjem smo se tudi zabavali – snov smo s tem predstavili tudi na drugačen način.«

Z VLAKOM V CELJE NA FESTIVAL DUŠEVNEGA ZDRAVJA

Sibila Nidorfer

Festival duševnega zdravja, ki je letos potekal v Celju, nas je kar 15 sodelavcev in prostovoljcev navdušil, povezal in nam dal tudi novih idej za delo in življenje. O tem povedo tudi vtisi nekaterih, ki smo z vlakom šli na to »potovanje«.

»Moji vtisi so, da je bilo zelo sproščeno vzdušje vseh, ki smo se udeležili festivala. Skupno potovanje z vlakom je pripomoglo, da smo se še bolje spoznali, kaj novega izvedeli drug o drugem. Festival je bil dobro organiziran, zanimive stojnice. Predavanje, ki smo se ga udeležili, je bilo izredno zanimivo in mi je dalo nov oziroma spremenjen pogled na določene življenjske odločitve. Lepo in poučno doživetje s prepletom ustvarjanja odnosov in pogleda na življenje.« Milan

»Všeč mi je bila vožnja z vlakom z mojimi sodelavci, skupni zajtrk na železniški postaji in nato kavica v gostilni. Poleg tega mi je bila všeč razstava o duševnem zdravju, kolo sreče in predavanje o resnični zgodbi o izgorelosti. Spoznala sem, da ljudje slabo pazimo na svoje zdravje in se ne zavedamo, da je najpomembnejše, kajti če imaš zdravje, imaš vse. Tega se zavemo šele takrat, ko zbolimo oziroma je žal prepozno. Počutila sem se zelo sproščeno in se domov vrnila srečna in zado-

voljna z veliko lepimi spomini. Takih srečanj oziroma potovanj si želim še več, saj nas to povezuje.« Raza

Šeribane pove, da ji je bilo všeč v dobri družbi, da se je zelo v redu počutila in bila vesela. Tudi Škurti je bilo všeč, da smo pili kavo in se smejali na dežju. Prvič je spoznala mesto Celje in bila zelo srečna, ker se je peljala z vlakom.

murska sobota

DESET LET UPANJA

Jožef Kociper

Prvi pomurski materinski dom s svetovalnico

Danes, po desetih letih delovanja, lahko s ponosom zapišemo, da je materinstvo dragocena veščina, ki jo mamiciam pomagamo obnavljati tudi sredi njihovih življenjskih ruševin. Vsaka mama, ki se namesto za strah odloči za upanje, dokazuje, da je srce doma v njeni pogumni odločitvi – ne glede na velikost prostora, v katerem biva.

To pot upanja pa jim vsak dan znova pomagajo tlakovati naše strokovne delavke. S svojo strokovnostjo, srčno prisotnostjo in znanjem mamiciam ter otrokom vračajo vero v dostojno življenje in varno prihodnost.

V prečudoviti soboški dvorani Gledališča Park se nas je 19. maja na slavnostni akademiji zbralo več kot 300 gostov – naših cenjenih kolegov, partnerjev in podpornikov iz centrov za socialno delo, zavodov za zaposlovanje, osnovnih šol s prilagojenim programom, varstveno-delovnega centra, policije in drugih sorodnih programov. Prisotnost vseh nas opominja in nam izpričuje, da je za dobro vzgojo resnično potrebna »cela vas«.

Praznovanje so z navdihujočimi besedami in popotnicami za naprej obogatili številni gostje. Prisluhnili smo slavnostnemu nagovoru soboškega škofa msgr. dr. Janeza Kozinca, strokovna vodja Prvega pomurskega materinskega doma s svetovalnico Vlasta Glavač pa nas je popeljala skozi zgodbo našega desetletnega razvoja.

V imenu pomurskih občin se nam je s toplimi besedami zahvalila črenšovška županja Vera Markoja, z izbranimi mislimi pa so nas nagovorili in podprli tudi predstavniki CSD Pomurje, Socialne zbornice Slovenije ter Slovenske karitas. Hvala vam za vsako izrečeno spodbudo!

Za nepozabno vzdušje in čustvene trenutke v kulturnem programu so poskrbeli člani družine Kuzma s čudovitim devetčlanskim družinskim ansamblom (kjer je na svoj prisrčen način »sodelovala« tudi komaj 10 dni stara dojenčica Anika!) ter učenci OŠ IV Murska Sobota, ki so nas popolnoma očarali z dvema izjemnima točkama.

Pot od vizije do varnega zavetja

Ustanovitev Škofijske karitas Murska Sobota leta 2007 je hitro razkrila globoke stiske družin, predvsem mater samohranilk. Spoznavali smo zgodbe žensk, ki so z neverjetno notranjo močjo uspele pretrgati krog nasilja – bodisi ekonomskega, psihičnega ali fizičnega – in zaščititi svoje materinsko poslanstvo.

Pionirja na področju pomoči materam v stiski v Sloveniji sta bila že leta 1990 zakonca Lidija in Imre Jerebic. Njun zgled, predvsem pa njuna strokovna spoznanja so potrjevala, da je opolnomočenje mater najdragocenejša naložba v prihodnost družine in družbe. Kljub jasnim potrebam in prizadevanjem pomurskih centrov za socialno delo, da bi v regiji vzpostavili materinski dom z nastanitvijo, je projekt vrsto let ostajal nerealiziran na vrhu prednostnih nalog.

Škofijska karitas je prvo povabilo k razvoju programa prejela že leta 2011, vendar so takratne kadrovske in prostorske zahteve presegale naše zmožnosti. Prelomnica se je zgodila sredi leta 2015, ko nas je obiskala gospa Marjeta Ferlan Istinič z MDDSZ.

Njeno sporočilo je bilo takrat jasno in odločno: Pomurje ima zadnjo priložnost za vzpostavitev materinskega doma v okviru državne mreže.

Od tu naprej pa je pot postala »povsem preprosta« – začeli smo iskati načine za uresničitev tega zahtevnega programa. Zavedali smo se, da takšen projekt stoji ali pade na strokovnosti, zato je ključni steber programa postala izkušena socialna delavka Vlasta Glavač. Kot strokovna vodja je s svojo predanostjo in znanjem program vodila od samega začetka. Pod njenim mentorstvom se je izoblikovala srčna ekipa, ki danes šteje šest zaposlenih, ki s svojim delom vsakodnevno udeležujejo poslanstvo doma.

Poleg strokovnega jedra je bilo treba najti še primerno nastanitev. Rešitev se je pojavila 29. novembra 2015 v Puconcih na ekumenškem Klicu dobrote, kjer se je po besedah župnika g. Boštjana Ošlaja »Božje povpraševanje srečalo s ponudbo«. Župnija Sv. Jurij ob Ščavnici je ponudila prostore, ki so postali varen temelj Prvega pomurskega

ga materinskega doma s svetovalnico. Končno in ključno potrditev so projektu dali pomurski župani, ki so se 15. januarja 2016 soglasno odločili podpreti začetek razvoja in delovanja materinskega doma v naši regiji. Leta 2020 smo odprli še drugo hišo materinskega doma v samem središču Murske Sobotice.

Opomnik

Slavnostna akademija nam je vsem skupaj bila čudovit opomnik, da nihče ne bi smel nositi bremen življenja sam. Prvi pomurski materinski dom s svetovalnico bo tudi v prihodnje ostal tisti del »cele vasi«, ki ponuja varno zavetje in strokovno oporo takrat, ko je najtežje. Ko ugašajo luči praznovanja, v nas ostaja globoka hvaležnost do vseh, ki hodite z nami. Skupaj dokazujemo, da lahko sredi ruševin zgradimo trdne temelje za prihodnost naših najmlajših in njihovih pogumnih mater. Naj bo naslednje desetletje prav tako polno luči, sočutja in uspešnih novih začetkov.

ново mesto

OTVORITEV SKUPNOSTNEGA SREDIŠČA SKALA

Tamara Kimovec

V soboto, 30. maja 2026, je v Semiču potekala slovesna otvoritev **Skupnostnega središča SKALA**, ki bo s svojim delovanjem prispevalo k povezovanju ljudi, medsebojni pomoči in krepitvi skupnosti v Beli krajini.

Zbrane je nagovoril predsednik Škofijske karitas Novo mesto dr. Štefan Hosta, ki je poudaril pomen medsebojne povezanosti, solidarnosti in skrbi za človeka v skupnosti. Županja Občine Semič Polona Kambič je v svojem nagovoru pozdravila novo pridobitev v občini ter izrazila podporo delovanju središča. Namen, poslanstvo in vsebine Skupnostnega središča SKALA je predstavila Petra Martić, ki je posebej izpostavila njegov pomen za posameznike, družine in širšo skupnost.

Ime SKALA nosi globok simbolni pomen, saj izhaja iz svetopisemske podobe trdnega temelja. V evangeliju po Mateju Jezus apostolu Petru pravi: »Ti si Peter (Skala) in na tej skali bom sezidal svojo Cerkev in peklenska vrata je ne bodo premagala« (Mt 16,18). Prav ta svetopisemska misel je bila navdih za poimenovanje središča, ki želi postati prostor zaupanja, opore in trdnih medčloveških odnosov.

23

Poseben pečat dogodku je dal blagoslov prostorov, ki ga je opravil predsednik Škofijske karitas Novo mesto dr. Štefan Hosta. S tem je bilo Skupnostno središče SKALA tudi simbolično izročeno svojemu poslanstvu služenja ljudem, medsebojnega povezovanja in ustvarjanja prostora sprejetosti.

Slovesno vzdušje so z nastopom obogatili fantje iz Mlajšega mešanega pevskega zbora Župnije Semič, ki so z izvedbo pesmi *Slovenec sem*, *Šel sem po zelenem travniku* in *Povsod Boga* prispevali k prijetnemu prazničnemu razpoloženju.

Po uradnem delu programa se je druženje nadaljevalo v sproščenem in prijateljskem duhu. Srečanje je še enkrat potrdilo, kako dragocen je prostor, ki povezuje ljudi različnih generacij in življenjskih zgodb ter spodbuja medsebojno bližino in sodelovanje.

Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujemo vsem obiskovalcem za udeležbo, podporo in skupno veselje ob odprtju ter blagoslovu novih prostorov. Posebna zahvala velja gospodu Luki Zidanšku in gospe Marjeti Lipar za njuno nesebično pomoč pri organizaciji dogodka ter za topel sprejem in podporo pri vključevanju Skupnostnega središča SKALA v lokalno okolje.

Naj bo Skupnostno središče SKALA prostor srečevanja, sodelovanja, medsebojne pomoči in upanja za vse ljudi dobre volje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

LJUBLJANA

POČITNICE, POLNE DOŽIVETIJ IN TOPLIH TRENUTKOV

Alenka Petek

24

Konec maja smo v Portorožu organizirali počitnice za starejše prostovoljce ŽK s področja Škofijske karitas Ljubljana. Dnevi so potekali v prijetnem vzdušju, polnem druženja, smeha in toplih trenutkov, ki so še dodatno okrepili povezanost med udeleženci.

Dneve smo začeli z jutranjo telovadbo, da smo razgibali in okrepili svoje telo. Z različnimi vajami smo poskrbeli za dobro počutje, prebudili mišice in si nabrali energijo za vse aktivnosti, ki so nas čakale. Jutranja telovadba je prispevala k sproščnemu in prijetnemu začetku dneva.

Na naših izletih smo obiskali Muzej solinarstva, kjer smo spoznali bogato dediščino pridobivanja soli in življenje nekdanjih solinarjev. Muzej prikazuje tradicionalen način pridelave soli, ki se na tem območju ohranja že stoletja. Ogledali smo si solinarsko hišo, orodje in pripomočke, ki so jih nekoč uporabljali solinarji pri svojem delu.

Posebno zanimiv je bil tudi ogled Forme vive v Seči, kjer smo na prostem občudovali številne kamnite skulpture domačih in tujih umetnikov. Med sprehodom po parku smo doživljali ustvarjalnost kiparjev, ki so iz kamna ustvarili edinstvena umetniška dela različnih oblik in sporočil.

Poseben vtis je na nas naredil ogled minoritskega samostana ter cerkve sv. Frančiška. V cerkvi smo občudovali znamenito Carpacciovo sliko Marije z detetom in svetniki, ki se je po 85 letih vrnila v Piran iz Padove. Bili smo veseli, da smo to dragoceno umetnino lahko videli v njenem domačem okolju, saj ima poseben pomen za Piran in njegovo zgodovino, ker v ozadju prikazuje Piran iz leta 1518.

Zanimiv in poučen je bil tudi ogled akvarija, kjer smo občudovali raznovrstne morske organizme Jadranskega morja. Spoznali smo številne vrste rib, školjk, rakov in drugih morskih živali.

Obiskali smo tudi cerkev Marijinega prikazanja v Strunjanu, ki velja za eno najpomembnejših romarskih središč na slovenski obali. Župnik Bojan Ravbar nas je sprejel in daroval sv. mašo. Razložil nam je bogato zgodovino cerkve, ki sega v 13. stoletje, poseben pomen pa je dobila po Marijinem prikazanju leta 1512. Cerkev nas je navdušila s svojo duhovno in kulturno dediščino. Po sv. maši je sledilo druženje s pogostitvijo, kjer smo se srečali tudi z upokojenim koprskim škofom Jurijem Bizjakom. Obiskali smo tudi strunjanski križ, ki stoji na vrhu okoli 80 metrov visokih klifov nad Mesečevim zalivom in je simbol varstva mornarjev, ribičev in vseh, ki se podajajo na morje.

Posebno vrednost so počitnicam dali prijetni pogovori, ob katerih smo si izmenjali izkušnje, zgodbe in spomine ter stkali nova prijateljstva. Veliko

ustvarjalnosti smo pokazali na različnih delavnicah, kjer smo izdelovali zanimive izdelke, se učili novih spretnosti in razvijali svoje talente. Obiskal nas je tudi predsednik ŠKL Marko Čižman in z nami v prijetnem druženju preživel popoldan.

Uživali smo v večernih srečanjih, petju in sproščenih sprehodih. Vsak dan je prinesel nekaj novega, kar je prispevalo k dobremu počutju in medsebojni povezanosti. Počitnice so nam omogočile, da smo si nabrali novih moči, ustvarili lepe spomine in preživeli čas v prijetni družbi.

Domov smo se vrnili bogatejši za številna doživetja, nova poznanstva in veliko lepih trenutkov, ki nam bodo še dolgo ostali v spominu.

MARIBOR

PRGIŠČE SPOMINOV ZA TISTE MANJ SONČNE DNI

Sonja Majal

Letovanje starejših iz NŠK Maribor v Sončni hiši

Spomini na druženje v Sončni hiši so pognali globoke korenine. To niso le spomini na prostor, ampak na trenutke, polne toplih besed in preproste človeške bližine. Vsak pogovor, vsak podarjen nasmeh, objem, stisk roke in vsaka skodelica kave v tej hiši so pustili sled, ki ne zbledi. Ko se oziramo nazaj na te skupne urice, se v nas prebuja tisto, kar je Phil Bosmans imenoval najlepši spomin: **hvaležnost**. Hvaležnost za čas, ki smo ga preživeli skupaj, in za toplino, ki nas bo grela še dolgo v vsakdanje, tiste manj sončne dni.

Za nami je pet majskih dni letovanja starejših iz različnih krajev mariborske nadškofije. Kljub dežju in zastoju na poti smo veselo poklepetali, zmolili s prošnjo za srečno pot in prijetno bivanje ter zapeli tiste najlepše pesmi o Mariji, majski kraljici.

Širok nasmeh, topel objem gospe Lijane, krepak stisk roke častitega gospoda Mačka in okusno kosilo gospe Betke so tisto največje darilo, človeška

toplina, sprejetost in iskrena skrb za dobro počutje vseh pa dodana vrednost.

Opojno dišeči vonj jasmina, rožmarina in borovcev, pomešan s soljo, mavrična paleta cvetočih vrtnic, sladoled stotih barv in okusov, pa skodelica kakava, čaja ali kave in čudoviti sončni zahodi so nas privabljali na dolge sprehode ob oblali. Kopače v portoroških termah je bilo privilegij za tiste, ki uživajo v plavanju ali masažnih kopelih, za tiste druge pa obisk sodobne župnijske cerkve, kjer so nas nežni zvoki orgel popeljal v svet sakralne glasbe.

Sprehod po večnem Piranu je eden izmed najbolj čustvenih in nepozabnih vrhuncev letovanja. Obisk akvarija nam je ponudil fascinanten pogled v podvodni svet, kjer domujejo morski konjički, takšne in drugačne ribe, raki, hobotnice, meduze, korale in še kaj, skozi steklena tla pa je moč videti arheološke ostanke cerkve sv. Nikolaja, zavetnika mesta, iz 11. stoletja. Na vzpetini nad mestom kraljuje stolna cerkev sv. Nikolaja, od koder seže pogled preko obrisov slovenske obale in Tržaškega zaliva do zasneženih gorskih vršacev ter preko modrine Piranskega zaliva do hrvaške obale in daljnih Benetk. Do mogočne cerkve vodijo ozke uličice in številne kamnite stopnice. Vsak kamen pripoveduje svojo zgodbo: o ljubezni in zavisti, o pogumu, ponosu in pretkanosti, pa tudi o solzah, bolečini in trpljenju solinarjev in ribičev ...

Pogled na svetlomoder nebesni svod, posut z zvezdicami, nad glavnim oltarjem človeka popelje onstran zemeljskega, v večnost, v brezmejno nebeško kraljestvo.

Nepozaben je obisk čudovite krstilnice, kjer je bil v posebnem antičnem krstnem kamnu leta 1692 krščen najslavnejši piranski rojak, svetovno znani violinist in skladatelj Giuseppe Tartini.

Težko je opisati lepoto Mesečevega zaliva, kjer na robu mogočnega klifa stoji mogočen kamniti križ, Beli križ nad Strunjansom, ki skrbno varuje neštete skrivnosti, starodavne legende in morske zgodbe, ki že stoletja burijo domišljijo. Največja in najbolj znana skrivnost, ki jo varuje beli križ, je povezana s prikazovanjem Marije, zato je tudi župnijska cerkev posvečena Marijinemu prikazovanju. Prižgana svečka ali dve ob njenem oltarju je tisto globoko osebno, tiho dejanje zahvale, spomina ali neizrečene prošnje.

Na tej poti ne gre brez okrepčila v Vidnem gaju in sprehoda po čudovitem vrtu raznovrstnega mediteranskega rastlinja.

Čas pred večerjo je bil namenjen osebni molitvi, skupni molitvi rožnega venca in sveti maši, kjer je pri oltarni mizi v kapelici Sončne hiše lomil evharistični kruh g. Branko Maček, dolgoletni predsednik Nadškofijske karitas Maribor. Z vsem svojim bitjem in srcem živi duhovno in človeško poslanstvo, zato besedi »lomiti kruh« nosita v sebi dvojni pomen. Njegove tople besede in nagovori med mašo so polni spodbude in upanja – ob duhovni hrani prinašajo globok notranji mir in tolažbo.

In že je tu petek, jutranja sveta maša, kosilo in čas za slovo.

Iz knjige Phila Bosmansa Vsako srce potrebuje dom nam je cenjena ga. Lijana prebrala neprecenljive misli o spominih z željo, da jih varno spravimo v najtišje kamrice srca, zavedajoč se globoke resnice: »Ko prižgemo luč srca, vidimo lepe stvari – in prav te stvari se kasneje spremenijo v najlepše spomine, ki nam grejejo dušo.«

Z ZNANJEM DO BOLJŠEGA ŽIVLJENJA

Jana Lampe

Potopis s terenskega obiska v Afriki (II. del)

Slovenska karitas v OŠ sv. Klare v Rwentobi (Uganda) preko programa Z delom do dostojnega življenja podpira delo dveh učiteljev in ene kuharice, ki pripravlja šolsko malico, s čimer se zmanjšajo tudi stroški plačila šolnine za te revne otroke, ki je zgolj simbolična. Poleg plačila za delo učiteljev Slovenska karitas na misijonu pomaga tudi drugim revnim staršem, ki so vključeni v delo, da zaslužijo za preživetje. Grace, mati samohranilka z dvema otrokoma, pomaga sestram v kuhinji. Rakuten, ki ima ženo in dojenčka, pa skrbi za kokoši, zajce, gosi in ureja bananin vrt na misijonu. Oba zdaj lažje preživita družino. Lahko kupita osnovne potrebščine, nekaj pa tudi privarčujeta. Mnoge revne družine so prejele tudi kozo iz akcije Kupim kozo. Obiskali smo družino, kjer je oče ostal sam z dvema šoloobveznima otrokoma. Doletna ga je virusna bolezen in je na berglah. Sestre so mu kupile majno hiško iz blata. S pomočjo prodaje prirasta kozličkov zdaj lažje preživijo. Trenutno imajo dva kozlička. Zelo so hvaležni za to pomoč.

Obiskali smo tudi misijon sester drinskih mučenk, kjer je številne sledi pustil misijonar Danilo Lisjak, ki

Burundi: obisk družine vključene v program Z delom do dostojnega življenja

je deloval v Ugandi, kjer je lani v prometni nesreči izgubil življenje. Videli smo, kako so ga sestre in ljudje cenili.

Naslednje jutro so se naše poti v Ugandi razšle. Sodelavca Misijonskega središča sta se odpravila proti misijonu Gulu na sever Ugande, kjer je nazadnje deloval misijonar Danilo Lisjak, da so blagoslovili lepo novo cerkev, ki jo je pred smrtjo začel graditi Danilo, zdaj pa so jo dokončali v njegov spomin. Sama sem se **odpravila nazaj v Ruando, kjer smo skupaj s sodelavci Karitas Ruanda obiskali uporabnike dveh projektov Slovenske karitas, ki ju v Ruandi sofinancira Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve RS.**

Najprej smo odšli na vzhod države v Kibungu, kjer smo v januarju letos začeli z izvedbo novega triletnega razvojnega projekta **Opolnomočenje žensk in krepitev podnebno odpor- nih skupnosti v okrožju Kirehe v Ruandi.** Preko projekta bo omogočen napredek 3.000 revnim družinam iz lokalnih skupnosti in 500 družinam v begunskih skupnosti v kampu v Mahami. Najprej smo se srečali z okoli 150 družinami, ki so vključene v različne projektne aktivnosti, od učenja boljših kmetijskih praks, odpornih na podnebne spremembe, podpore pri zagonu obrti, da imajo možnosti preživetja izven kmetijske dejavnosti, do preprečevanja nasilja nad ženskami. Družine so pripovedovale, da imajo velike težave s sušami in je pogosta lakota. Nato smo odšli do območja v sektorju Mahama, kjer nimajo dostopa do pitne vode. Vsi zajemajo iz izvira, kjer pijejo tudi živali, voda ni čista, zato so pri otrocih pogoste črevesne bolezni. Ljudje tudi nimajo možnosti namakanja polj, zato je veliko lakote in podhranjenosti otrok. Srce boli, ko poslušáš ljudi in vidiš, s kakšnimi težavami se soočajo. Da bi rešili vsaj nekaj težav lokalnega prebivalstva, se v sklopu projekta načrtuje izgradnja vrtine s črpalkami za čisto pitno vodo in sistemov za namakanje polj na treh območjih.

Nato smo šli v begunski kamp Mahama, ki od leta 2015 gosti več kot 72.000 beguncev, predvsem iz Burundija in Konga. Tudi v tem kampu bomo preko projekta, ki ga podpira MZEZ, skupaj s Karitas Ruanda in sestrami usmiljenkami pomagali najranljivejšim. Ob obisku kampa sem bila najbolj presenečena nad tem, koliko otrok je v kampu

Ruanda: starejši v begunskem kampu Mahama, ki so prejeli pomoč s hrano MZEZ

– mnogi so se rodili tukaj. Država je pomagala družinam zgraditi skromne blatne hiške. Velik izziv pa je, kako preživeti. Med najranljivejšimi so starejši in bolni, ki ne dobivajo skoraj nobene pomoči, zato jim bomo pomagali preko našega projekta. V času mojega obiska smo skupaj s sodelavci Karitas prvič razdelili hrano 500 starejšim in bolnim iz begunskega kampa. Prejeli so hranljivo mešanico za polento. Tako bo zdaj vsak mesec. Bili so zelo veseli in hvaležni. Po pogovoru z njimi vidiš, kako težko živijo, mnogi spijo na tleh, s samo preprosto žimnico v hiši, zdravstvena oskrba je slaba ...

Po obisku kampa smo obiskali tudi misijon usmiljenk v Rusumu v sektorju Mahama, kjer Slovenska karitas podpira program Z delom do dostojnega življenja. Preko tega programa je na misijonu dobilo redno delo 14 revnih družin, številne pa so prejele tudi koze. Sestre so nam pripovedovale o številnih izzivih na območju, predvsem je problem suša in z njo povezana lakota in podhranjenost, pomanjkanje čiste vode in možnosti za preživetje. Ob tem smo se s sestrami dogovorili, kako jih bomo preko naših akcij še bolj podprli pri pomoči tem res revnim ljudem.

Naslednji dan nas je pot s sodelavci Karitas Ruanda vodila na zahod Ruande, kjer smo se srečali s sodelavci Karitas Nyundo, da smo pregledali, kako potekajo aktivnosti v sklopu drugega triletnega razvojnega projekta **Skupaj za dostojno življenje in enakost v zdravem okolju v Ruandi,** ki ga v letih 2024 do 2026 sofinancira MZEU RS.

V kraju Birambo smo se srečali z okoli 100 materami podhranjenih otrok, ki so vključene v aktivnosti projekta. V okviru rednih delavnic se učijo priprave hranljivih obrokov za svoje otroke, ob tem pa zdravstveni animatorji spremljajo njihov razvoj (težo in rast). Ena od mamic dvojčkov je povedala, da sta njena otroka od vključitve v program pridobila že kilogram telesne teže. Materam smo s pomočjo darov, zbranih v adventni akciji skupaj z mladimi in zaposlenimi v Zavodu sv. Stanislava, razdelili koze, ki bodo pomagale izboljšati pridelek zelenjave, mladičke pa bodo družine lahko prodale na trgu. V okviru akcije **Kupim motiko in semena** so prejele so tudi semena zelenjave. Njihova hvala je bila ganljiva – večkrat smo slišali besede: **»Bog blagoslovi vse, ki nam pomagajo.«**

Ruanda, Birambo: Matere, ki so prejele koze Zavod sv. stanislava

Obiskali smo tudi eno od skupin mladih, ki so v projektu prejele ročne črpalke za namakanje polj. Te bodo omogočile večjo pridelavo zelenjave tudi v sušnem obdobju in prispevale k večji prehranski varnosti družin. Ogledali smo si napredne terase, zgrajene za zaščito rodovitne zemlje pred erozijo na tem hribovitem območju. Obiskali smo srednjo tehnično šolo v Birambu, kjer delujejo šolski klubi za ozaveščanje o varovanju okolja in preprečevanju nasilja ter demonstracijska njiva za učenje boljših kmetijskih praks. V šoli že uporabljajo tudi šivalne stroje, podarjene iz Slovenije, medtem ko stroji za mizarstvo čakajo na začetek usposabljanja s strani podjetja Damahaus, ki bo omogočilo vzpostavitev srednješolskega programa za učenje mizarstva. Posebej spodbudno je bilo srečanje z

Ruanda, Kirehe: črpalke za črpanje vode za namakanje, MZEZ

dijakinjo, ki pridobljeno znanje šivanja že prenaša naprej na sošolke in druge mlade v projektu.

Obiskala sem tudi misijon v kraju Musango, kjer deluje misijonarka sestra Anka Burger in izvajamo projekt. Na misijonu smo se srečali s starši iz revnih družin, ki so tukaj na misijonu dobili delo in plačilo zanj preko programa **Z delom do dostojnega življenja. V delo je vključenih 20 družin.** Nekateri so vključeni že več let, kar nekaj pa jih je bilo tokrat na novo, kajti ko se posamezne družine »postavijo na noge«, se v program vključi druge revne družine. Več je družin, ki imajo večje število otrok in imajo velike težave s plačilom šolanja otrok. Nekateri imajo tudi otroke s posebnimi potrebami. Mladi, ki so še pri starših, pa z zasluženim podpirajo tudi svoje brate in sestre, ki so v šoli, ter plačajo druge stroške za družino, kot so zdravstveno

Ruanda, Musango, pri s. Anki: podhranjeni otrok

zavarovanje, hrana in ostale potrebščine. Nekateri živijo v hiši v najemu in morajo plačati najemnino. Mlad fant je z zasluženim začel graditi preprosto hiško iz blata, saj se želi poročiti ... Vsi so se zahvalili darovalcem v Sloveniji, ki jim pomagata, da so lahko dobili delo, in pravijo, naj vas Bog blagoslovi za vašo dobroto.

Prav poseben je bil **obisk internata za revna dekleta v sosednji župniji Mukungu**, ki smo ga zgradili s pomočjo akcije Za srce Afrike. V njem prebiva 200 deklet iz revnih družin, ki imajo s tem varno zavetje pred nasiljem, da ne hodijo daleč peš domov tudi ponoči, hkrati pa dobijo dobro vzgojo in izobrazbo. Na nedavnih izpitih so bili po rezultatih prvi v okrožju. Dekleta, ki v internatu skrbijo tudi za red in čistočo, so zelo vesela, da lahko bivajo v tem internatu. Rade bi postale zdravnice, učiteljice, umetnice ...

Ruanda: internat za dekleta, Mukungu

Zadnji del mojega terenskega obiska v Afriki je potekal v Burundiju. Skupaj s s. Vesno Hiti in s. Bogdano Kavčič smo **odpravile do tokratnega cilja poti v Burundiju, proti novemu misijonu v kraju Muhvazi, kjer preko akcije Za srce Afrike gradimo nov vrtec in osnovno šolo za revne otroke**. Po poti sem opazovala, kako zelo reven je še vedno Burundi, še veliko bolj kot Ruanda. Ceste so zelo slabe, ljudje živijo v skromnih hiškah iz blata, obleke otrok so zelo umazane, tako otroci kot odrasli so velikokrat bosí. Ljudje se ukvarjajo z malo trgovinico, mogoče prodajajo par kupčkov oglja za kuhanje, popravljajo stare čevlje, izdelujejo pohištvo, imajo malo trgovinico, v kateri se do-

bijo le redke stvari (milo, sol, olje ...). Pa so vseeno veseli, vsak se po svoje trudi preživeti. Bil je čas deževne dobe, zato nas je poti ujel dež, in ceste so hitro postale zelo blatne. Po šestih urah vožnje smo srečno prispeli v kraj Muhvazi, kjer smo kot na vsakem misijonu doživeli lep sprejem s strani sester in domačinov, ki delajo na misijonu. Z veseljem smo si ogledali gradnjo novega vrtca in osnovne šole za revne otroke, ki bo številnim dala možnost izobrazbe in boljše prihodnosti. Dela potekajo zelo dobro in hitro. Vrtec je že skoraj končan, gradnja šole pa se je šele dobro začela. V gradnjo je vključenih več kot 120 domačinov, večina moških pa tudi nekaj žensk, ki so s tem dobili priložnost za delo, kar je v teh krajih redko. Vodja vseh del je povedal, da tukaj ni nobenega problema dobiti delavcev, saj vsi želijo delati. Večina stvari se dela ročno, od mešanja malte, podajanja malte v na pol prerezani kantici za vodo iz rok v

roke do gradbišča, do prinašanje vode iz bližnjega potoka, žaganja lesa na roke ... Za varjenje uporabljajo generator, ker ni elektrike. Prostori so lepi in veliki. Potrebujemo pa še nekaj sredstev, zato prosimo za nadaljnjo solidarnost preko akcije Za srce Afrike.

Na misijonu Muhvazi sem se srečala tudi z družinami, ki so vključene v program Z delom do dostojnega življenja. 10 staršev iz revnih družin, predvsem ženske, že eno leto pomaga na misijonu pri urejanju vrta, okolice, krmi za živali, čiščenju. Ob obisku so ličkali koruzo. Vsaka družina ima svojo težko zgodbo. Na domu smo obiskali družino, kjer je mati vključena v naš program za delo in plačilo. Z možem imata šest otrok. Bili so brez lastne hiške. S pomočjo dela so jim sestre pomagale zgraditi hišo. Imajo tudi za hrano, za milo, dvema otrokoma lahko plačujejo šolanje. Nimajo pa še svoje zemlje za obdelovanje, česar si želijo. Mati, ki dela na misijonu, varčuje, da bodo lahko kupili tudi košček zemlje. Starejši sin peče jajčne omlete in zasluži okoli 1,5 evra na dan. Mati je zelo srečna, da ima zdaj delo pri sestrah, da lažje preživijo. Njen res velik nasmech na obrazu pove, koliko ji to delo pomeni; daje ji dostojanstvo in hvaležna je za vse, kar zdaj družina ima, čeprav ji ni lahko z možem, ki ima težave z alkoholom.

Burundi, Muhvazi: gradnja vrtca in šole, Za srce Afrike

Zadnji dan obiska je bil zame prav poseben. Preživela sem ga v centru Akamuri. To je center za otroke s posebnimi potrebami, ki ga vodi s. Vesna. Večino dneva sem preživela s temi otroki v igri, plesu in neizmernem veselju. Ni besed, ki bi opisale srečo, ki jo človek občuti, ko je med temi najlepšimi in najbolj iskrenimi otroki. Srečala sem se s straši, ki so vključeni v program Z delom do dostojnega življenja. Če si reven v mestu, je še težje preživeti kot na vasi. Skupaj je v delo vključenih 20 oseb, med njimi 15 revnih staršev. Opravljajo različna dela v centru Akamuri, kot so čiščenje urejanje okolice, delo v zelenjavnem vrtu, kuhajo hrano za zapornike, so čuvaji. Za svoje delo prejmejo 1,5 evra na dan plačila za preživetje. Ker

so večinoma brez lastne hiše, se jim po nekaj letih iz programa pomaga zgraditi tudi lastne hiške, ker je zanje najtežje, da morajo plačevati najemnino, saj so prišli s podeželja v mesto. Med njimi je več mater samohranilk, nekatere imajo v centru tudi otroke s posebnimi potrebami. Vsi so zelo hvaležni, da imajo delo in da lahko napredujejo. Sestre pravijo, da se že na zunaj vidi, da so napredovali v življenju, saj so bolj čisti, lepše oblečeni in bolj nasmejani.

Iz Bujumbure me je pot vodila proti domu. Na letališču v Nairobiju sem se na kratko srečala s sodelavko Karitas iz Kenije, saj z njimi za najranljivejše izvajamo skupni projekt učenja čebelarstva.

Uganda, Rwentobi

Domov sem se vrnila z veliko hvaležnosti v srcu. Za vsako revno družino, ki ima zaslužek, za ženske, ki rojevajo v dostojnih pogojih, za šolarje, ki so v misijonskih šolah deležni dobre izobrazbe, za begunce, ki imajo hrano, za vaščane, ki imajo dostop do pitne vode ... HVALA vsem v Sloveniji, ki imate velikodušno srce za pomoč revnim v Afriki! To je znamenje velike medčloveške solidarnosti, bratskega sočutja in povezanosti med nami. Bog vam vsem povrni za vašo dobroto! Čeprav smo mala država, veliko pomagamo.

Ljudje v Afriki to čutijo in so zelo hvaležni.

Ruanda: srečanje s koristniki projekta v Kirehe, MZEZ

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZUNANJE
IN EVROPSKE ZADEVE

Besedilo članka izraža mnenje Slovenske karitas in ne predstavlja uradnega stališča Vlade Republike Slovenije ali Ministrstva za zunanje in evropske zadeve.

NAGRADNA KRIŽANKA

julij Simon Dvornik

Geslo križanke napišite na dopisnico, pripišite ime, priimek, naslov in telefonsko številko ter pošljite do 17.7.2026 na naslov: Slovenska karitas, Kristanova 1, 1000 Ljubljana ali ga sporočite po e-pošti: info@karitas.si

S sodelovanjem v žrebanju soglašate z objavo imena, priimka in kraja bivanja v glasilu Žarek dobrote. Slovenska karitas varuje osebne podatke v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov.

			ČRT ZEGA	APP ZA PRIP. PRORAČUN. IN ANALIZE	KUHINJSKO POHIŠTVO	GESLO		EP, STARA PRIPOVED	OSNOVNA ŠOLA JESENICE	OČI, ATA	ROBERT ERJAVEC
	DO,?, MI, FA, SO...	NOVINAR ROK UMETNA INTEL.					ANG. PEVEC IAN PLAČILNO SREDSTVO				
LEGLO, KOTIŠČE											
ERIK IPAVEC			LETNI ČAS KEMOTERA. (POG.)								
	EVA ROT	SLO. HEROJ MARTIN SLOVAN. BOG. SMRTI						PRIŠLEKA (DVOJ.)	STARI OČE, DED		
GEO. OZNA. EVROPE, AFRIKE IN BL. VZHODA					MIZARSKO ORODJE ŠESTI PLANET					NEZAKONIT. DEJANJA	ROJ. KRAJ SV. FRANČIŠKA
PRIPADNIK ROMSKE POPULACIJE				MLECNI DERIVAT KLEMEN AVBAR							
	DEL JOPE ALEŠ ERJAVEC						BOLEZEN DIHAL SLO. GLASB. TEKMOV.				
ANONIMNI ALKOH.			TRENIRA ATLETIKO VNOS, DOPRINOS						IGOR SAMOBOR		
HRV. PEVKA JURIŠIČ				NARAVNA NESREČA SLO. ČASOPIS					OSEBNI ZAIMEK MISIJONAR KERIN		
	PEVEC BOCELLI						TELE. IMEN. SLO. POSL. STAN. OBJEKT				
	SIMON SINEK	AM. IGRALEC SEAN EVA IRGI					MAJHEN KONJ ALEŠ PEČAVER				
GL. MESTO J. KOREJE					TV. VODITELJ. KULJAJ						
CEDILO, PRESEJALN.					CIPERSKI NOG. KLUB						

31

Geslo junijske nagradne križanke: IŠČIMO MIR

Nagrajenci: 1. nagrada: Sonja Majal, Rače

2. nagrada: Sergej Dragan, Miklavž na Dravskem polju

3. nagrada: Nada Hudoklin, Šentjernej

Nagrade: 1. nagrada: bidon

2. nagrada: knjiga

3. nagrada: majica

Na 305 razdelilnih mestih poteka razdeljevanje hrane in izvajanje spremljevalnih ukrepov v okviru Programa ESS+ za odpravljanje materialne prikrajšanosti v Sloveniji v obdobju 2021–2027, ki pomembno prispeva k blaženju stisk ljudi po vsej državi.

V začetku junija smo se zaposleni v organizacijah Karitas srečali na Kostanjevici pri Novi Gorici. Ogled komune Skupnosti Srečanje, grobnice zadnjega francoskega kralja, sveta maša in skupno druženje so nas povezali.

Študentski tek na grad je že nekaj let tudi dobrodelni tek. Namesto prijavnine se zbirajo prehranski in higienski izdelki, ki jih mladi iz youngCaritas s hvaležnostjo prevzamemo in predamo Škofijski karitas Ljubljana, ki te izdelke razdeli družinam v stiski.

Tudi letos so prostovoljci Karitas sodelovali na že 58. vseslovenskem romanju bolnikov, invalidov in starejših k Mariji Pomagaj na Brezje.

QR koda za dostop do
žarka dobrote na internetni
strani preko sodobnih
spletnih bralnikov.

